

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

17^E JAARGANG

WOENSDAG 16 MAART 1932

No. 846.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn-Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn-Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar N.V., Uitgevers, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postcheque- en giro-rekening No. 145192.

15 MAART 1932.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen verandering. De vraag naar geld blijft steeds buitengewoon klein en hoewel het aanbod lang niet meer zoo groot is als eenige maanden geleden, blijven de rentekoersen door de zeer geringe vraag steeds op een uiterst laag niveau. De prolongatierente noteerde de geheele week 1 pCt. en callgeld was voor $\frac{3}{4}$ pCt. steeds ruim verkrijgbaar. De rente voor particulier disconto was iets hooger dan de vorige week. Aanvankelijk was er vrij veel aanbod van wissels, zoodat enkele malen $1\frac{3}{16}$ pCt. moest worden toegestaan; later kon men echter weder regelmatig voor $1\frac{1}{8}$ pCt. afsluiten.

De Minister van Financiën stelt wederom een inschrijving open op schatkistpapier op Maandag 21 Maart a.s. Aangeboden worden drie- en zes-maands promessen en 4 pCt.'s jaarbiljetten tot een totaal bedrag van f 40 miljoen.

Op den weekstaat van *De Nederlandsche Bank blijkt de post binnenlandsche wissels met f 969.000 te zijn verminderd. De beleeningen namen daarentegen met f 1,1 miljoen toe. De post papier op het buitenland bleef ongewijzigd en in de diverse rekeningen onder de activa der Bank kwam geen verandering van beteekenis voor.

De goudvoorraad is met f 5,6 miljoen gedaald, terwijl de zilvervoorraad op gelijke hoogte bleef. Het gedeelte van den post munt en muntmateriaal dat in het buitenland is gedeponceerd verminderde met f 528.000.

De biljettencirculatie vertoont een inkrimping van f 12,4 miljoen. De saldi in rekening-courant namen met f 6,8 miljoen toe, welk bedrag het verschil uitmaakt van een stijging van het saldo van het Rijk van f 8,1 miljoen en een daling van de saldi van anderen groot f 1,3 miljoen. Het beschikbaar metaalsaldo vermeerderde met f 3,3 miljoen; het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 78 pCt. evenals de vorige week.

De koersschommelingen op de wisselmarkt zijn gedurende de achter ons liggende week beduidend ge-

weest; de stemming was echter zeer onzeker. Het Pond is vast gebleven en van 8.78 tot over de 9.40 opgelopen; het slot was lager op 8.99. De Dollar was geregeld aangeboden; van 2.4855 daalde de koers tot 2.4787½. De groote aankopen van Ponden waren de oorzaak van de daling van den Dollar. Waar de koers geruimen tijd werd vastgehouden op ca. 3.45 à 3.50, schijnt men deze pariteit niet langer te hebben kunnen handhaven en is de koers dan ook tot boven de 3.70 gekomen; slot 3.62½. Marken veranderden slechts weinig: 59.05—59.—. Fransche Francs liepen van 9.78¼ tot 9.76¼ terug. Belga's aanvankelijk teruglopend 34.63—34.52½, daarna sterk gezocht, slot 34.70. Zwitsersche Francs varieerden slechts weinig: ca. 48.05. De Lire schommelde nog steeds tusschen de 12.80 en 12.90, slot 12.85. Tsj. Kronen 7.36. Van de Scandinavische wissels was de Zweedsche Kroon ten slotte lager: 48.75, Kopenhagen 49.35, Oslo 48.70. Zloty's ca. 27.80. Canadeesche Dollars 2.22. Yen 0.79.

Termijn-Ponden zijn teruggelopen; één- resp. drie-maands noteerden nog resp. $\frac{1}{2}$ en $2\frac{1}{4}$ c. boven pari. Termijn-Dollars vaster; zij waren resp. 15 en 45 punten onder pari.

Gouden baren noteeren f 1650,—, eagles 2.48½, sovereigns 12.05; de omzetten in goud zijn gering.

LONDEN, 14 MAART 1932.

De geldmarkt ondervond ook verleden week zeer sterk den invloed van de door het buitenland aangekochte Sterlingbedragen, waarvoor eene belegging werd gezocht. De saldi der clearing banken bij de Centrale Bank toonen eene groote toename en bedragen nu £ 93 miljoen of ruim £ 30 miljoen boven het gebruikelijke niveau. Geen wonder dus, dat het namiddaggeld tot zeer lage koersen werd afgedaan, terwijl de banken, die niet onder haar vaste rentepercentage (1 pCt. onder het bankdisconto) willen werken korte wissels à $2\frac{1}{4}$ pCt. en lager kochten.

Zoals verwacht, werd het disconto Donderdag 1.1. weder met een vol procent verlaagd. Daar het reeds ten volle door de markt verdisconteerd was, had het geen merkbaar verder effect op de noteeringen. Integendeel, ofschoon het niet onmogelijk wordt geacht, dat het disconto nog verder verlaagd wordt, zal deze verdere verlaging nog wel eenige weken op zich laten wachten en werd disconto intusschen iets vaster gestemd. Vrijdag, toen de koersschommelingen in het Pond Sterling eenigszins tot rust waren gekomen, werden schatkistpromessen dan ook tegen een fractie boven $2\frac{9}{16}$ toegewezen. Prima bankaccepten noteerden $2\frac{7}{8}$ — $7\frac{7}{8}$ pCt.

De Dollar- en Guldennoteringen sluiten heden op 3.63 en 9.—.

Men verzet zich hier tegen eene te snelle stijging van de gouddeviezen, waardoor het voordeel voor den exporthandel, in de lage sterlingwaarde gelegen, zoude verloren gaan. Een voordeel trouwens, waarvan de exporthandel door verschillende omstandigheden nog nauwelijks heeft kunnen profiteren.

DE ONDERHANDELINGEN MET BELGIË.

Sedert eenigen tijd heerscht er in Nederland weer stijgende ongerustheid omtrent de onderhandelingen, welke er gaande zijn met België over een met dat land te sluiten verdrag. De ongerustheid is vooral gebaseerd op wat er in 1931 en daarna bekend geworden is over de concessies, welke onze regeering zich tegenover België zou willen getroosten op het gebied van de door België verlangde verbinding tusschen Schelde en Rijn. In het bekende Witboek van Mei 1929 was een aan den Belgischen Minister van Buitenlandsche Zaken in die maand overhandigd memorandum opgenomen, waarin ten aanzien van die verbinding verklaard werd, dat zij nooit zou kunnen zijn een kanaal als voorzien in het afgewezen verdrag van 1925 of dat dezelfde kenmerken zou vertoonen. Eventueel verder aandringen van Belgische zijde op zulk een kanaal noemde het memorandum het najagen van hersenschimmen en als uiterste concessie verklaarde de Nederlandsche regeering zich bereid, „elk tracé in welwillende overweging te nemen, dat zich laat denken binnen het kader van de waterwegen, om het even of deze heden ten dage bevaarbaar zijn of niet, die thans bestaan of die ten tijde der scheiding hebben bestaan.”

De taal van het memorandum leek duidelijk en vestigde in Nederland de overtuiging, dat deze regeering zich in geen geval zou laten bewegen tot het toestaan aan België van een verbinding, die de kenmerken vertoonde van het Moerdijkkanaal uit het verdrag van 1925. Toch is de regeering geleidelijk afgegleden van het standpunt, dat zij in haar memorandum van 1929 had ingenomen. Duidelijk trad dat aan den dag, toen op 14 October 1931 Minister Beelaerts van Blokland in de Eerste Kamer de interpellatie-de Savornin Lohman beantwoordde. Daarbij bepleitte hij inderdaad een kanaal, dat wel degelijk de kenmerken vertoont van het Moerdijkkanaal van 1925, een gesloten verbinding zou zijn met de Antwerpsche binnenhavens en veel verder zou gaan dan de uiterste concessie van het memorandum van 1929.

Veel is er dus veranderd, sedert in 1929 verreweg het grootste deel van het Nederlandsche volk zich verheugde over de duidelijke bewoordingen, waarin aan België werd medegedeeld, dat van een pseudo-Moerdijkkanaal niets zou kunnen komen. Wat de reden is geweest voor deze groote verandering in het standpunt der Nederlandsche regeering valt vooralsnog niet vast te stellen. Wel echter is het dezen winter steeds duidelijker geworden, dat wij ons vertrouwd dienen te maken met de pijnlijke gedachte, dat de regeering zich blijkbaar opmaakt om weder evenals in 1925 aan België een voordeel toe te staan, dat voor Nederland onherstelbare schade beteekent aan een der waardevolste grondslagen van zijn welvaart: het verkeer zijner zeehavens. Misschien zelfs is aan dit plan reeds uitvoering gegeven en hebben de gevoerde onderhandelingen reeds geleid tot toezegging aan België van een Schelde en Rijn verbindend kanaal, dat de voor Nederland meest gevaarlijke eigenschappen van het Moerdijkkanaal van 1925 vertoont en daarom als een pseudo-Moerdijkkanaal mag worden aangemerkt.

Zou dit afglijden van het in Mei 1929 zoo krachtig ingenomen standpunt beschouwd dienen te worden als blijk van een Nederlandsch tekort aan zelfvertrouwen, aan kracht bij de onderhandelingen, aan weerstandsvermogen tegen het met onverflauwen ijver en groote volharding steeds weer herhaalde Belgische aandringen op een gesloten waterweg van Antwerpen naar het Noorden? Hoe veel het toestaan van zulk een kanaal voor Nederland zou beteekenen, is bij den strijd over het verdrag van 1925 zeer duidelijk aan het licht getreden, toen uit het Nederlandsche volk zulk een krachtig verzet opkwam tegen verschillende voor Nederland nadeelige bepalingen, welke dat

verdrag bevatte. Zeer veel gewicht heeft daarbij het Moerdijkkanaal in de schaal gelegd, dat Antwerpen zou moeten helpen aan een grooter aandeel in het Rijnverkeer. Dit zou zeer zeker moeten samengaan met een vermindering van het aandeel, dat andere naburige havens in dat verkeer hebben, en wel in het bijzonder Rotterdam, waar het verkeer naar en van den Rijn 80 à 86 pCt. uitmaakt van de geheele goederenbeweging. Deze haven zou dus getroffen worden in de kern van zijn verkeer, terwijl ook Amsterdam in hooge mate de nadeelige gevolgen zou ondervinden van dit verschaffen van een kunstmatigen Rijnmond aan Antwerpen. Nu Amsterdam zich verheugt in het vooruitzicht, dat het door middel van zijn te graven nieuwe verbinding met den Rijn zijn aandeel in het verkeer met die rivier zal kunnen vermeerderen, is de bedreiging met een pseudo-Moerdijkkanaal voor Amsterdam nog in gewicht toegenomen, daar dit immers aan Amsterdam de kans zou ontnemen, om van zijn nieuwe verbinding de vruchten te plukken, waarnaar het zoo zeer verlangt.

Is het gebrek aan kennis van de groote gevaren, waaraan een der voornaamste Nederlandsche welvaartsbronnen door toegeven aan de Belgische eischen wordt blootgesteld, die onze regeering tot haar tegemoetkomende houding op dit zeer belangrijke punt heeft gebracht? Het valt haast niet aan te nemen.

Wordt die houding der regeering dan misschien veroorzaakt door een streven naar internationale samenwerking in de gedachte, dat de alom zoo sterke nationalistische stroomingen in hooge mate schuld zijn aan de betreurenswaardige toestanden, die tegenwoordig internationaal vooral op economisch en commercieel gebied heerschen en dat daarin slechts gezond internationalisme verbetering kan brengen? En ware dan in dien gedachtengang regeling der verschillende vraagstukken, die tusschen Nederland en België om oplossing vragen, een nuttige stap in de richting van samenwerking der beide landen?

Inderdaad zou samenwerking aan de welvaart van Nederland zoowel als van België ten goede kunnen komen, en wanneer zij tevens het begin zou kunnen vormen van meer uitgebreide praktische pogingen om internationaal de handen ineen te slaan ter verbetering van den deplorabelen toestand, dan ware daarmee een groot belang gediend. Indien het juist is, dat op dit gebied de beweegredenen gezocht dienen te worden voor de houding, welke onze regeering sedert Mei 1929 geleidelijk tegenover België is gaan innemen, dan dient echter te worden opgemerkt, dat het toestaan aan België ten behoeve van Antwerpen van een verbinding tusschen Schelde en Rijn, die meer is dan wat het memorandum van Mei 1929 als uiterste concessie beschreef, allerminst gezond internationalisme of internationale samenwerking kan worden genoemd. Als eerste vereischte daarvoor mag toch zeker worden verlangd, dat de partijen haar samenwerking baseeren op het ontzien van elkaars vitale belangen, dat niet een dier partijen geprest wordt tot het onherstelbaar prijsgeven van kostbaar nationaal bezit, dat dus voor het tot stand brengen dier samenwerking onderhandeld wordt op voet van gelijkheid. Die vereischte nu wordt door onderhandelingen, waarbij Nederland tostaat in een gesloten kanaal naar de Antwerpsche dokken, niet vervuld. Er is wel gesproken van compensaties, die daartegen van Belgische zijde zouden worden verleend, doch geen dier compensaties weegt ook maar in de verste verte op tegen hetgeen Nederland prijsgeeft bij het toestaan van een kanaal als nu blijkbaar door de Nederlandsche regeering wordt voorgestaan. Een verdrag, waarbij als in dit geval een der partijen in hooge mate wordt benadeeld, kan zeker niet worden verdedigd met een beroep op de internationale gedachte. Streven naar samenwerking tusschen België en Nederland verdient zeker te worden

gesteund en pogingen om de kwesties te regelen, welke tusschen beide landen nog onopgelost zijn, verdienen ons aller medewerking, doch wie dat tracht te bereiken door een der pijlers van Nederlandsche welvaart in ernstige mate te ondermijnen, geeft blijk, van den waren aard der internationale gedachte niet doordrongen te zijn, en kan haar zoo hoog noodige ontwikkeling slechts schaden, omdat hij het op internationalen grondslag denken in discredit brengt bij de velen, die in deze kanaal-plannen niet anders kunnen zien dan een toegeven aan overdreven en onge motiveerde Belgische eischen.

Reeds ontwikkelt zich in Nederland een groeiende beweging tegen plannen om toe te geven aan België's verlangen naar een kanaal, dat de kenmerken vertoont van het Moerdijk-kanaal van 1925. Die beweging beroept zich daarbij niet slechts op de schade, welke berokkend zou worden aan het Nederlandsche havenverkeer, doch vindt tevens steun in Noord-Brabant, waar eveneens met kracht wordt opgekomen voor een verbinding met de open Wester-Schelde met een open Scheldehaven aan den Brabantschen wal. Het is te hopen, dat deze beweging erin slaagt, ons land te behoeden voor een verdrag met België, waarin een pseudo-Moerdijk-kanaal wordt overeengekomen.

JAN SCHILTHUIS.

INHOUD.

Biz.

DE ONDERHANDELINGEN MET BELGIË door <i>Jan Schilthuis</i>	208
De toestand der petroleumindustrie buiten de Vereenigde Staten bij den aanvang van 1932 door <i>Dr. W. Mautner</i>	209
Beschouwingen over kolen (I)	213
De wetgeving in de Vereenigde Staten tegen dumping door <i>G. C. Wheeler</i>	216
Haringvisserij en haringhandel in 1931 door <i>P. E. van Renesse</i>	218
De Indische middelen over November 1931	220
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De gespecialiseerde banken in Duitschland (I) door <i>Prof. Dr. K. Mellerowicz</i>	221
AANTEKENINGEN:	
Het Pondenverlies van de Nederlandsche Bank	223
Wereldproductie van petroleum in de jaren 1929 tot 1931	224
MAANDLIJFERS:	
Overzicht van de Indische middelen	224
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	225—230
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

DE TOESTAND DER PETROLEUMINDUSTRIE BUITEN DE VEREENIGDE STATEN BIJ DEN AANVANG VAN 1932.

Venezuela.

De op één na grootste producent van het Westelijk Halfrond, Venezuela, werd in het afgelopen jaar door Rusland van de tweede plaats onder alle productiegebieden ter wereld verdrongen. Daarbij is het verschil tusschen de producties van beide landen zeer groot geworden; Venezuela produceerde slechts 118.770.000 vaten (tegen 136.669.000 in het jaar 1930), terwijl Rusland het tot 161.900.000 vaten (tegen 125.555.000 in het begrootingsjaar 1929/30) bracht. De vermindering bij Venezuela is het uitsluitend gevolg der door de aldaar werkende maatschappijen — in ongelijke mate — doorgevoerde productiebeperking, waartoe deels in den zin eener aan de Amerikaanse Regeering gedane toezegging, deels met het oog op de in de Ver. Staten voorgenomen productievermindering besloten werd, teneinde zich niet het verwijt op den hals te halen, dat men de Amerikaanse pogingen tegenwerkte, anderdeels om der propaganda voor een invoerrecht op olie in de Ver. Staten eenigszins den wind uit de zeilen te nemen, en gedeeltelijk ook wel tengevolge van de algemeene olie-situatie.

Naar maatschappijen en concerns verdeeld, verkrijgt men van de productie des lands het volgende beeld, waarbij de cijfers, welke ontleend zijn aan „O' Shaughnessy's Oil Bulletin" iets van de hierboven genoemde afwijken:

Maatschappij en groep:	1931 1000 vaten	1930	Af- of toename in pCt.
a) Koninklijke-Shell			
V.O.C.	33.365	39.871	— 16,3
Caribbean	11.530	20.080	— 42,5
Colon Oil	7.654	4.964	54,2
Totaal (a)	52.549	64.915	— 19,0
b) Amerikaanse groote concerns			
Lago (Standard Oil of Indiana)	36.152	38.323	— 5,7
Gulf Oil	17.711	22.800	— 22,3
Creole (Stand. Oil Co., New Jersey)	8.132	6.453	26,0
Totaal (b)	61.995	67.576	— 8,3
c) Andere Maatschappijen			
General Asphalt	99	442	— 77,6
British Controlled	1.774	1.968	— 9,8
Totaal (c)	1.873	2.410	— 22,3
Totaal-generaal (a, b, c)	116.417	134.901	— 13,7

Door de ongelijke beperking is de productie der Koninklijke-Shell-groep sterker bij die harer Amerikaanse concurrenten komen achter te staan dan een jaar geleden. In de eerste maand van het loopende jaar heeft de productie van Venezuela 9.589.000 vaten bedragen tegen 10.384.000 vaten in de overeenkomstige periode van 1931. Hoe groot de productievermindering was en ook in de naaste toekomst zal zijn, blijkt uit de daling van het aantal gereedgekomen nieuwe boringen: 116 tegen 401 in het jaar 1930. (In de Ver. Staten heeft het aantal boringen in het afgelopen jaar 12.245 bedragen tegen 21.240 in het jaar 1930).

Mexico.

Het derde productieland van de Nieuwe Wereld is Mexico. De vermindering der productie, welke hier moet worden geconstateerd, valt gedeeltelijk toe te schrijven aan de geringere bedrijvigheid van verscheidene aldaar werkende petroleum-maatschappijen, anderdeels aan de uitputting van oudere boringen zonder daartegenover staande nieuwe bronnen. Het schijnt evenwel, dat minstens één groote Amerikaanse oliemaatschappij (misschien zullen het er twee zijn) in het nieuwe jaar in dit land een grotere bedrijvigheid aan den dag denkt te leggen, terwijl de Koninklijke-Shell-groep reeds in de laatste jaren actiever werkzaam was, en een nieuwe raffinaderij en pijpleiding (Tuxpam-Mexico) voltooide, doch een andere raffinaderij stopzetten wil.

Columbia.

Geheel aan vrijwillige beperking is de teruggang in de productie van Columbia toe te schrijven, waar tot dusverre alleen de Standard Oil Co., New Jersey, als productie-, transport- en verwerkingsonderneming door middel van twee dochtermaatschappijen werkzaam is. In petroleum-politiek opzicht was van de grootste beteekenis het compromis, dat de Regeering met de Gulf Oil Corp. inzake de door laatstgenoemde verworven, doch door de Regeering ongeldig verklaarde Barco-concessie sloot: erkenning der concessie in verminderden omvang. Bij het verhooren van leden der Amerikaanse haute finance door de Parlementscommissie inzake de uitgifte van leeningen kwamen duidelijk ook de draden voor den dag, welke juist in het geval van Columbia tusschen olie-concessies, leeningen en het Departement van Buitenlandsche Zaken

zijn gesponnen. De nieuwe Regeering heeft ook maatregelen getroffen, om de „Petroleumwet No. 37”, waaraan de Amerikaansche maatschappijen aanstoort schijnen te nemen, te laten wijzigen in een zin, welke dezen meer welgevallig is. Op een verhoogde productie ingevolge de bevestiging der Barco-concessie alsmede eenige andere concessie-verleeningen behoeft in het nieuwe jaar nog niet te worden gerekend.

Andere Zuid-Amerikaansche landen.

Van de andere Zuid-Amerikaansche productiegebieden heeft *Argentinië*, welks productie toenam, *Peru*, welks productie ingekrompen werd, van zijn plaats verdrongen. Ook *Trinidad's* productie steeg, evenals die van *Ecuador*, dat zijnerzijds de productie van het laatste hier te vermelden productiegebied in de Nieuwe Wereld, *Canada*, overtrof. Verscheidene Zuid-Amerikaansche Staten overwegen monopolie-plannen of hebben desbetreffende maatregelen aangenomen. Russische olie, soms in ruilverkeer tegen producten des lands verkregen, dringt ook menig Zuid-Amerikaansch land binnen. De grootere bedrijvigheid in *Argentinië* strekt zich uit zoowel tot de Staats- als tot de particuliere bedrijven. Vermelding verdient de in verband met de voltooiing eener eigen raffinaderij sterk vermeerderde productie der Koninklijke-Shell-groep daar te lande. In *Peru* is de daling der productie het gevolg van desbetreffende maatregelen van de daar toonaangevende Standard Oil Co., New Jersey. Het heffen van een olie-invoerrecht in Groot-Britannië, waarop men stellig had gerekend, en de tevens verwachte voorkeursbehandeling van uit het Imperium afkomstige oliën zouden natuurlijk voor de producenten van *Trinidad* zeer voordeelig zijn geweest. Inmiddels staan volgens de laatste berichten petroleum en derivaten daarvan op de Engelsche vrije lijst.

Rusland.

Rusland's petroleumindustrie had als eerste van alle groote bedrijfstakken het (oorspronkelijke) Vijfjarenplan in 2½ jaar doorgevoerd. Inmiddels zijn in weerwil van sterke stijging der productie in het afgelopen jaar toch zeer belangrijke achterstanden ten aanzien van het (herziene) Vijfjarenplan ontstaan. De officiële productiecijfers van de afzonderlijke productiegebieden luiden: Asneft 13.156.400 t. (of 25,1 pCt. meer dan in 1930); Grosneft 8.063.700 t. (16,1 pCt. meer); Maineft 550.400 t. (32,2 pCt. meer); Embaneft 325.700 t. (6,9 pCt. minder) en andere 239.100 t. (48,5 pCt. meer); tezamen dus 22.334.700 t. (21,5 pCt. meer). Het plan voor het jaar 1931 van 26,5 miljoen ton was daarmede voor 84,3 pCt. verwezenlijkt; Asneft had 88,6 pCt. van het program geleverd, Grosneft 83,5 pCt. en Maineft 44,7 pCt. Het aantal geboorde Meters was met 703.105 nog geen 10 pCt. hooger dan het vorige jaar. De verwerking heeft, volgens voorloopige cijfers, 19.926.600 vaten tegen 16.172.700 in het jaar 1930 bedragen, of 27,2 pCt. meer. Vooral sterk opgevoerd werden de benzineproductie, welke met 48,1 pCt. toenam, en de lampolie-winning, welke 18,2 pCt. hooger was dan het vorige jaar. De cijfers van den uitvoer luiden voor 1931 als volgt:

De Russische petroleum-uitvoer in het jaar 1931.

Soort:	1000 t.	Toe- of afname (in pCt.)
Lampolie	727,6	— 6,4
Benzine	1782,2	21,2
Smeerolie	223,6	11,5
Solaroliën	37,6	— 40,8
Gasoliën	427,5	1,0
Stookoliën	1791,5	11,1
Smeermazout	4,1	— 61,0
Ruwolie	165,0	— 15,0
Sakhalin-olie	112,0	169,8
Asphalt	6,1	177,3
Andere	0,2	— 33,4
Tezamen	5277,4	9,9

De vermeerdering van den uitvoer, vooral aan de

waardevolle producten benzine en smeerolie, is een, gezien het geringere opnemingsvermogen van de markten, zeker opmerkenswaardige prestatie, ook al moet worden toegegeven; dat deze slechts door prijsconcessies en -onderbiedingen was te bereiken. Het verder dringen van de Russische olie op nagenoeg alle markten blijkt uit het volgende overzicht van den Russischen uitvoer der beide laatste jaren:

De Russische petroleumuitvoer in 1930 en 1931 (in 1000 ton).

Land van bestemming	1931	1930
Duitschland	434,3	465,7
Engeland	919,5	875,3
Italië	883,7	765,8
Frankrijk	776,9	475,2
Spanje	125,6	340,0
België	141,6	91,6
Tsjecho-Slowakije	102,6	83,5
Denemarken	167,3	82,0
Turkije	132,2	170,1
Egypte	218,0	124,0
Britsch-Indië	133,5	182,5
Japan	117,0	22,0
Zuid-Afrika	131,3	89,9
Andere landen	345,7	293,7
Bunker-oliën	197,8	166,1

Nu mogen deze resultaten niet over het hoofd doen zien, dat men in Russische kringen zelf met de uitkomsten van het laatste jaar niet erg tevreden is; het meest is men zulks nog wel met het opsporen van *nieuwe velden* in de meest verschillende deelen des lands, hoewel die vondsten tot dusverre niet zoo belangrijk zijn geweest, dat het daardoor mogelijk zou zijn geworden bij een uitputting van de tegenwoordige terreinen deze door nieuwe te vervangen. De *investeringen* hebben voor de drie hoofdgebieden in het afgelopen jaar Rbl. 216,8 miljoen bedragen tegen Rbl. 233,2 miljoen in 1930, nadat laatstelijk der olie-industrie Rbl. 330 miljoen voor 1931 waren toegestaan, en het herziene Vijfjarenplan zelfs Rbl. 956 miljoen had vastgesteld. Omtrent het niet-ervullen van het *petroleum-export-program* heeft zich tusschen Prof. Awnatamow en de Sovjets een levendige polemiek ontwikkeld. Eerstgenoemde schrijft het ten achter blijven van de werkelijke uitvoercijfers bij de geraamde toe aan het niet-verwezenlijken van het productieprogram, laatstgenoemde zoeken de oorzaak in de ongunstige situatie der markten en leggen er den nadruk op, dat het hup niettemin gelukt is, hinnen afzet in vergelijking met dien der wereldconcerns te vergrooten. Zulks kan worden toegegeven, doch het sluit dan ook de erkenning in, dat men zich bij de beoordeeling van het opnemingsvermogen der buitenslandsche markten, d.w.z. bij de beoordeeling der wereld-conjunctuur, zou hebben vergist. Dit te erkennen is evenmin een schande als toe te geven, dat het Vijfjarenplan, de meest grootsche poging tot het verwezenlijken van een systematisch geordend economisch leven, op bepaald gebied in weerwil van onloochenbaar succes op ander gebied, niet zooals bedoeld was, tot uitvoering kon worden gebracht. Overigens moet men ook vele organisatorische gebreken in de Russische petroleumindustrie niet over het hoofd zien, welke niet slechts tengevolge hebben, dat zelfs met de modernste Amerikaansche apparaturen de prestaties in het algemeen bij die in de Ver. Staten ten achter blijven, maar ook volgens meening van een langen tijd in dienst der Sovjets werkzaam geweest zijnden Amerikaanschen vakman nog langen tijd een achterstand zullen behouden, terwijl tevens een tamelijk ingrijpende reorganisatie noodzakelijk bleek.

In Britsche kringen verwacht men, dat na de Regeeringsswisseling de Engelsch-Russische besprekingen omtrent de *schadevergoeding* aan de vroegere bezitters energieker dan onder de Labour-Regeering zullen worden voortgezet. Men rekent eveneens op een spoedige verdeling van het bekende fonds, dat door de in Groot-Britannië werkende, Russische olie koopende

grooten concerns door het afstaan van 5 pCt. van den koopprijs voor die olie, zou worden gevormd. Dit fonds heeft thans een som van £ 300.000 bereikt, en een trustee werd voor het onderzoek van de aanspraken der aanmelders benoemd. Omstreeks Maart loopt in Groot-Brittannië de in 1929 voor drie jaren gesloten *overeenkomst* der grooten concerns met de Russen, de „petroleum-vrede van 1929”, af. Om trent onderhandelingen inzake verlenging daarvan is in de pers niets bekend geworden; niettemin zullen deze wellicht hebben plaats gevonden en misschien zijn daarbij dan ook andere actueele vraagstukken behandeld, doch blijkbaar zonder veel resultaat, wanneer men uit de verscherping der Russische concurrentie op de Duitse markt conclusies trekken mag. Op de laatstgenoemde markt (gelijk ook elders) zijn de Russen tamelijk agressief opgetreden en zij hebben bij hunne desbetreffende pogingen wel degelijk gebruik gemaakt van den wenk, dat de Duitse Regeering een verhoogden invoer van Russische petroleumproducten (met het oog op de grooten Duitse leveranties van goederen naar Rusland, waarvoor door de olie-invoeren een tegenwaarde ter beschikking staat) niet ongaarne ziet.

Roemenië.

De *ruwolieproductie* van Roemenië heeft volgens voorloopige cijfers in het afgelopen jaar 6.659.190 ton bedragen tegen 5.774.000 ton in 1930 en 4.627.278 ton in 1929. Dit cijfer toont duidelijk genoeg, dat de Roemeensche olie-producenten der internationale petroleumindustrie door een drastische productie-inkrimping of minstens het nalaten van de productie-vermeerdering een veel grooter dienst hadden kunnen bewijzen dan door een zeer nadrukkelijk geproclameerde instemming met het Kessler-plan voor een internationale productieregeling.

De *verwerkingscijfers* over 1931 zijn nog niet beschikbaar. Wel heeft men bereids ongeveer een overzicht van den *uitvoer*, welke via Constantza 3.890.570 ton bedroeg tegen 2.996.183 in het jaar 1930; hiervan waren 1.272.084 (682.328) ton benzine, en deze stijging met ongeveer 86 pCt. zegt voldoende inzake den strijd op de markten, waar deze benzine moest worden ondergebracht. De uitvoer Donau-opwaarts, welke grootendeels naar Midden-Europa gaat, is echter van 739.748 ton in het jaar 1930 tot 609.222 ton in 1931 verminderd. De Regeering had in den zomer een in algemeene strekking zoowel als in details tamelijk wonderlijke *wet tot bevordering der productie* laten aannemen, welke echter reeds na enkele maanden werd ingetrokken. Deze wet had ook overeenkomsten der raffinaderijen, welke tot prijsverhoogingen zouden leiden, verboden; de afschaffing geeft dezen het oude recht der vrije organisatie terug en onderhandelingen betreffende een *prijsregeling* op de binnenlandsche markt zijn thans geopend.

De Regeering heeft voorts een wetsontwerp betreffende regeling van den *ruwolie-uitvoer* — welke tot dusverre vrijwel uitsluitend royalty-olie betrof — ingediend. Het bepaalt, dat de producenten, welke eigen raffinaderijen bezitten, de hoeveelheden ruwolie boven de capaciteit van die inrichtingen mogen uitvoeren, terwijl de uitsluitend-producenten hunne geheele productie kunnen exporteerden, en ook de Staat al zijne royalty-olie mag uitvoeren. Een petroleum-uitvoer-belasting van hoogstens 15 pCt. der waarde is voorgesteld. Blijkbaar heeft tot deze regeling niet slechts het hoge productiecijfer bijgedragen, maar ook de omstandigheid, dat zoovele landen de vestiging van een eigen raffinage-industrie bevorderen. Onder deze omstandigheden geeft men er in Roemenië de voorkeur aan, wanneer men dien landen de producten niet meer leveren kan, aan deze takken van industrie althans de ruwolie te leveren.

Met Frankrijk werd op het voorbeeld der Fransch-Russische economische onderhandelingen een overeenkomst inzake afname van jaarlijks minstens

400.000 ton Roemeensche petroleumproducten gedurende de jaren 1932/1934 getroffen. Daar dit kwantum weliswaar den uitvoer naar Frankrijk in de jaren 1929 en 1930 aanmerkelijk overtreft, doch bij dat van 1931 ten achter blijft, zijn de Roemeensche petroleumkringen daarmede niet zeer tevreden.

Polen.

De ruwolieproductie van Polen kan voor het jaar 1931 op rond 633.000 ton worden getaxeerd tegen 662.763 ton in 1930. Deze teruggang beteekent voor de Poolsche petroleumindustrie geen nadeel en valt ook niet toe te schrijven aan de internationale pogingen tot vermindering der productie, doch vindt zijn oorzaak uitsluitend in de toestanden in Polen. Daar ook de verminderde productie nog het opnemingsvermogen van de inheemsche markt overtreft, waar alleen kunstmatig hoog gehouden, maar loonende prijzen kunnen worden verkregen, terwijl de uitvoer met verlies plaats vindt, heeft de Poolsche industrie geen dringend belang bij een opvoering der productie. Overigens wordt wegens de hooge binnenlandsche prijzen ook de neiging der buiten het kartel staande kringen, mede te werken aan een regeling van de algemeene verhoudingen der industrie, geringer en er gaan stemmen op, welke zeer nadrukkelijk een beëindiging van het kartel en een radicalen schoonmaak van den verwarden toestand eischen. Inmiddels schijnt de Poolsche Regeering minder voor een herstel van de vrije concurrentie dan wel voor een straffere en alle ondernemingen omvattende organisatie van de Poolsche petroleumindustrie te ijveren.

Na beschouwing van den toestand in de Europeesche landen, welke in de eerste plaats productielanden zijn, zullen wij ons thans bezighouden met de voornaamste landen van verbruik.

Engeland.

De verhoudingen op de Britsche petroleummarkt waren in het laatste jaar voor de grooten oliemaatschappijen onbevredigend. Verscheidene buitenstaanders legden een grootere activiteit aan den dag, doch tenslotte hebben twee van de voornaamste, de door de Standard Oil Co. of Indiana en de door de Cities Service Co. gecontroleerde ondernemingen ingezien, dat prijsonterbiedingen wel vergrooting van den omzet, doch niet van de winsten vermogen te bewerken en besloten tot een aanpassing harer prijzen bij die van de „combine”. Deze prijzen zijn laag genoeg, en wanneer men in aanmerking neemt, dat zij in weerwil van de £-depreciatie niet werden gewijzigd, en dat in een prijs van bijv. 1 sh. 3 d. voor een Imp. Gallon benzine 8 d. benzinebelasting zijn begrepen, zal men wel willen gelooven, dat althans sedert den dag van het opgeven van den gouden standaard deze ondernemingen met verlies moeten werken. Door organisatorische maatregelen kan dit niet worden gecompenseerd. Het kwam tot een nauwere en opmerkenwaardige *samenwerking* tusschen de *Koninklijke-Shell, Anglo-Persian—Burmah Oil* en *Anglo-American Oil* (Standard Oil Co., New Jersey), waarop spoedig een samenvatting van de geheele verkoopsorganisatie van beide eerstgenoemde groepen in Groot-Brittannië en de oprichting van een gemeenschappelijke „*Shell-Mex and B.P., Ltd.*” volgde. De Shell en de B.P.-benzine worden thans uitsluitend nog door de Shell-organisatie verkocht, de zwaardere producten door de British Petroleum.

De Russen houden de prijzen van hunne producten op een bepaalden afstand van die der grooten concerns. Zij hebben hun aandeel op de Britsche markt in het afgelopen jaar kwantitatief gehandhaafd, relatief zelfs vergroot. Met een invoer van 262.536.000 Imp. Galls. olieproducten hebben zij 14,1 pCt. daarvan geleverd tegen 264.461.000 Galls. of 13,6 pCt. in het jaar 1930. Van den benzine-invoer komt op hunne rekening zelfs 14,0 pCt. tegen 12,2 pCt. Nog sterker was de stijging bij het aandeel van de Roemeensche

olie, waarvan het invoerkwantum ook in absolute cijfers met de helft steeg. Het beliep 198.646.000 Imp. Galls. tegen 128.463.000 Galls. in 1930, of resp. 10,7 en 6,7 pCt. Het aandeel bij den benzine-invoer is van 5,5 pCt. tot 12,0 pCt. gestegen, dus meer dan verdubbeld. Daartegenover staat een achteruitgang van het Amerikaansche aandeel van 808.62 Mill. Imp. Galls. tot 576.61 Mill. of van 41,6 tot 30,9 pCt.; de invoer van Amerikaansche benzine nam zelfs van 56,6 tot 41,9 pCt. af, nl. van 540.90 tot 379.53 Mill. Imp. Galls.

Frankrijk.

In tegenstelling tot den petroleumvoer der meeste andere groote verbruikslanden toont die van Frankrijk een toename. Ook daaruit blijkt, welk een uitgebreid terrein van werkzaamheid te verwachten is voor de Fransche raffinage-industrie, welke thans onder bescherming van geschikte wettelijke maatregelen bezig is zich te ontwikkelen. Deze kon bereids in het afgelopen jaar immers bijna een half miljoen tons verwerken en bovendien nog aanzienlijke hoeveelheden van diverse producten ter verdere verwerking invoeren. De petroleumvoer van Frankrijk bedroeg 4 miljoen tons tegen 3,5 miljoen in 1930.

Duitschland.

Wanneer omgekeerd de Deutsche petroleumvoer een aanzienlijken achteruitgang in vergelijking met het vorige jaar toont, zoo is zulks veel minder aan de op zichzelf zeker opmerkenswaardige boorsuccessen te Volkenroda (Thuringen), waar boringen van den bodem van een kalimijn uit werden neergelaten, toe te schrijven dan aan den algemeenen economischen toestand en den invloed der crisis op het verbruik van petroleumproducten, dat bovendien nog door nieuwe belastingen belangrijk duurder werd gemaakt. De fabricage van synthetische benzine kon worden vermeerderd en door het toepassen van nieuwe catalysatoren zal zij ook in het nieuwe jaar nog kunnen worden opgevoerd. Men hoopt in Duitschland het loopende jaar het op 1,3 miljoen ton geraamde *drijfstoffenverbruik* voor bijna twee derden door eigen productie te kunnen dekken en stelt de volgende berekening op: levering door Burbach (Volkenroda) en I. G. Farben (welke de Burbach-olie verwerkt) tezamen 350.000 ton; Wintershall en Preussag tezamen 80.000 ton; andere Deutsche benzineproducenten 70.000 ton; spiritusverbruik (gedwongen bijmenging) 80.000 ton; benzolwinning 250.000 ton, tezamen derhalve 830.000 ton. De Deutsche petroleumvoer in 1931 bedroeg 3.07 miljoen ton tegen 3.44 miljoen in 1930.

De gedaalde *prijzen* der petroleumproducten komen uiteraard een importland sterk ten goede; de daling volgens de waarde bedraagt bijna twee vijfden, die volgens het kwantum een negende der cijfers van 1930. De lage invoerprijzen beteekenden evenwel voor de importmaatschappijen op de drijfstoffenmarkt eigenlijk geen winst, aangezien aldaar in weerwil van de voor het midden des jaars plaats gevonden hebbende oprichting van een nieuwe benzine-conventie de scherpste *strijd* heerschte; geleidelijk trad een aantal, ook van de voornamere, firma's uit de conventie. Voorts bereikte de *belasting op benzine* na de in twee noodverordeningen doorgevoerde verhooging en de invoering van den verhoogden dwang tot bijmengen van spiritus een zoo hoogen stand, dat van den detailverkoopsprijs te Berlijn meer dan de helft op rekening dezer belastingen kwam. Het nieuwe jaar bracht een verscherping van den strijd met de Russen en verdere verlagingen van de hoogstwaarschijnlijk reeds voordien volkomen onlooonende prijzen. Geruchten volgens welke ook in Duitschland de verkoopsorganisaties der Anglo-Persian en der Koninklijke-Shell („Olex” Deutsche Benzin- und Petroleum-Verkaufs-G.m.b.H. en Rhenania-Ossag Mineraloelwerke A.G.) samengevoegd zouden worden, zijn als ongegrond tegengesproken.

De vooral in de tweede helft des jaars levendiger besproken *monopolieplannen* hebben geen vasteren vorm aangenomen; daarentegen schijnt men in Regeeringskringen aan te sturen op de door alle betrokkenen onwenschelijk geachte invoering van een *eenheidsdrijfstof*.

Nederland.

De Nederlandsche benzinemarkt wordt tot op groote hoogte door eenige wereld-concerns (Koninklijke-Shell, Standard Oil Co., New Jersey, en Texas Co.) beheerscht, die, zonder dat blijkbaar een officiële conventie bestaat, toch gelijktijdig de prijzen verhoogden of verlagen. Eenige buitenstaanders houden zich aan deze prijzen, doch er bestaat ook een groot aantal kleinere firma's, welke daar beneden gaan. Zoo was het vóór de op 1 Januari in werking getreden benzinebelasting van f 6,— per 100 KG. (circa 4½ cts. per Liter) en de tegelijkertijd ingevoerde verhooging van het invoerrecht met f 0,25 tot f 1,25 per 100 KG. mogelijk, benzine aan de „vrije pompen” tegen 5 cts. per Liter te verkrijgen, terwijl de „officiële” prijs 8 cts. bedroeg. De verhooging van het invoerrecht en de benzinebelasting, welke tezamen ongeveer 4¼ cts. per Liter uitmaken, werden door verhooging van de prijzen aan de pompen met 5 cts. per Liter op den verbruiker afgewenteld.

De *petroleumvoer van Nederland* was in het afgelopen jaar als volgt:

Soort	1930	1931	1930	1931
	(in 1000 KG.)		(in 1000 Gulden)	
Lampolie	178.956	212.769	13.090	9.538
Stookolie	112.101	100.054	3.035	2.259
Benzine	264.174	384.998	32.856	23.424
Gasolie	156.812	185.746	6.460	6.065
Smeeroliën				
(in emballage)	44.317	43.574	8.554	7.736
Idem (in tank)	9.256	9.834	836	868
Ruwe olie	226.872	159.397	5.664	3.146
Totaal	992.488	1.096.372	70.495	53.066

Azië.

Van de Aziatische productie-gebieden is vooral in *Nederlandsch-Indië* de productie tamelijk sterk gedaald; in geringere mate was zulks in *Perzië* het geval, terwijl *Britsch-Indië* en *Japan* evenals *Irak* waarschijnlijk even groote hoeveelheden zullen hebben opgeleverd als in het voorafgaande jaar. Hoewel het afgelopen jaar een overeenkomst der *Iraq Petroleum Co.* met de Regeeringen van Irak, Syrië en Palestina inzake den aanleg der pijpleiding naar de Middellandsche Zee bracht — deze zal worden vertakt, en met een arm waarschijnlijk te Alexandrette (Syrië) en met den anderen te Haifa (Palestina) eindigen —, en met opmerkingen enz. reeds een aanvang werd ge-Anglo-Amerikaansche deelhebers met het oog op de Europeesche markten in het jaar 1932 en ook 1933 nog niet te rekenen. Bij de *Iraq Petroleum Co.* zelve was het de Fransche partner, die hoewel de Bataafsch-Anglo-Amerikaansche partners met het oog op de wereld-petroleumsituatie van den spoedigen aanvoer dezer olie naar de Europeesche markten niet veel willen weten, de niet zeer dringende uitvoering der aanlegplannen doorzette.

De vertegenwoordigers der naar concessies op den rechteroever van de Tigris dingende *British Oil Development Co.* (zooals bekend een internationale groep met Engelsche, Fransche, Deutsche, Italiaansche en Zwitsersche deelname) zijn te Bagdad voor onderhandelingen betreffende een dergelijke concessie gearriveerd.⁴⁾

Dr. W. MAUTNER.

⁴⁾ In de rubriek „Aanteekeningen” is een staat betreffende de petroleumproductie van de verschillende landen in de laatste drie jaren opgenomen. (Red.).

BESCHOUWINGEN OVER KOLEN.

I.

Onze medewerker voor steenkolen schrijft ons:

De kolenindustrie heeft in het afgelopen jaar 1931 een ongekenen moeilijken tijd doorgemaakt. Voor een deel had men dit voorzien, maar de belangrijkste gebeurtenis van dit jaar kwam geheel onverwacht, nl. het verlaten van den gouden standaard door Engeland. Hierdoor zijn in de kolenindustrie en in den kolenhandel van alle landen behalve Engeland ontzaglijke verliezen geleden. Het was namelijk allerwegen gebruikelijk in Ponden te noteeren, zoowel in den export als in den bunkercolenhandel. Niet alleen, dat bij een koersdaling van 20 pCt. tot 30 pCt. op de contracten op langen termijn, die moesten worden uitgevoerd, evenredige verliezen werden geleden, maar ook het feit, dat Engeland plotseling op de internationale kolenmarkt met zoo aanmerkelijk voordeeliger noteringen komen kon, heeft den toestand ontwricht. Verschillende landen gingen dan ook tot maatregelen ter bescherming van hun kolenindustrie over. Waar bovendien onder de landen, die het voorbeeld van Engeland volgden en ook den gouden standaard verlieten, zeer belangrijke kolenconsumenten zijn, is de toename van den export van Engeland niet zoo geweest, als men zich aanvankelijk had voorgesteld. Dit neemt evenwel niet weg, dat de prijzen neergedrukt worden tot een niveau, waarop export voor de andere kolenproducerende landen haast niet meer mogelijk is. Toch trachten deze met alle macht op de veroverde markten stand te houden.

Afgezien van de depreciatie van het Pond Sterling is de toestand in de kolenindustrie het geheele jaar door veel slechter geweest dan men op het einde van 1930 verwachtte. Toen reeds had men alle redenen te verwachten, dat 1931 een moeilijk jaar zou worden, met geringen omzet en lage prijzen. Inderdaad heeft dan ook de achteruitgang zich onverdroten voortgezet en wel op zoodanige wijze, dat men genoodzaakt was overal de productie in te krimpen, niet alleen door „Feierschichten” in te leggen, maar tenslotte ook door mijnen geheel stil te leggen en ontelbare arbeiders te ontslaan. De eenige gunstige uitzonderingen hierop zijn Polen en Nederland.

Uit den aard der zaak moest bij een zoo sterk verminderde vraag ook de export afnemen. De kolenexporteurs hadden in het afgelopen jaar met ongekende moeilijkheden te kampen. Het spreekt vanzelf, dat ook de kolenhandel getroffen werd door valutashommelingen, moratoria, deviezenverordeningen en alle andere maatregelen, die den internationalen handel in het algemeen belemmeren en hier en daar haast geheel onmogelijk maken, maar de kolenexport had daarnaast nog te kampen met contingentteeringen, invoervergunningen en begunstigingstarieven van diverse spoorwegen.

Bezien wij eerst eenige cijfers en feiten, die voor het afgelopen jaar van belang zijn.

Duitschland.

In Duitschland bedroeg de productie:

	1931 ton	1930 ton	vermindering %
Kolen	118.624.232	142.698.728	— 16,5
Cokes	22.700.127	32.699.520	— 30,5
Briketten	4.682.527	5.176.628	— 9,5
Bruinkolen	133.221.971	146.010.044	— 8,5
Bruinkoolbriketten	32.434.290	33.988.162	— 34,5
Totaal	311.663.147	360.573.082	— 13,5

In het Roergebied bedroeg de productie van kolen in 1931 85.601.000 tegen 107.183.040 ton in 1930. Dit is dus een vermindering van 21.582.040 ton of 20 pCt. De productie van cokes bedroeg in het Roergebied in 1931 18.800.000 ton tegen 27.802.433 ton in 1930, hetgeen een afname beteekent van niet minder dan 9.002.433 ton of 32 pCt.

De voorraden in het Roergebied bereikten het hoogste cijfer in Juli van het afgelopen jaar (10.260.000 ton), terwijl wij in Maart het laagste cijfer zien, dat evenwel nog een hoogte van 8.800.000 ton bereikte. In November bedroeg de voorraad 10.080.000 ton, waarbij nog de voorraad van het Syndicaat kwam van 1.390.000 ton per eind November.

De exportcijfers voor Duitschland zijn als volgt:

	1931 ton	1930 ton	vermindering ton	%
Kolen	23.122.976	24.383.315	1.260.339	— 5
Cokes	6.341.370	7.970.891	1.629.521	— 20

De voornaamste landen voor den uitvoer van kolen van Duitschland zijn Nederland, Frankrijk, België en Italië, met de volgende cijfers:

	1931 ton	1930 ton	vermindering ton	%
naar Nederland .	5.988.090	6.299.702	311.612	— 5
„ Frankrijk .	5.140.766	5.359.068	218.302	— 4
„ België	4.815.163	4.851.459	36.296	— 0,7
„ Italië	2.736.666	3.313.762	577.096	— 17,4

De groote vermindering in uitvoer van kolen naar Italië is ontstaan, doordat sedert Augustus de verschepingen naar dit land voor rekening der herstelbetalingen geheel ophielden.

Op de Scandinavische markt verloor Duitschland in Noorwegen, terwijl een toename geboekt werd in Zweden. De export naar Denemarken ging wat achteruit en naar Finland wat vooruit, doch deze cijfers zijn niet zoo belangrijk. Tenslotte vermelden wij nog, dat er een toename van kolenuitvoer naar Brazilië, Canada en de Ver. Staten te constateeren viel.

De uitvoer van cokes naar Frankrijk verminderde met bijna 31 pCt. en naar Luxemburg met bijna 28 pCt. Voor den Duitschen cokesexport zijn deze landen verreweg de voornaamste met resp. 1.928.960 ton en 1.404.169 ton in 1931.

De invoer van kolen verminderde van 6.933.446 ton in 1930 tot 5.772.469 ton in 1931, dus met 16,5 pCt. Van Engeland uit werd in 1931 3.733.313 ton tegenover 4.786.268 ton in 1930 ingevoerd. Een achteruitgang dus van bijna 22 pCt. Al is de invoer in Duitschland beperkt, toch wordt de concurrentie van buitenlandse en, na de depreciatie van het Pond Sterling vooral van Engelsche kolen zwaar gevoeld. In het begin van Februari jl. heeft dan ook de Reichskohlen-Kommissar aan de importeurs van Engelsche kolen een verdere invoerbepaling opgelegd. Het jaarcontingent van Engelsche kolen via Hamburg in te voeren, bedroeg 2.92 miljoen ton in 1931 en is in Februari tot 1,57 miljoen ton verminderd voor 1932. De invoer van Engelsche kolen via Hamburg bedroeg in 1930 2.396.655 ton tegenover slechts 1.985.911 ton in 1931.

De vermindering in de bedrijvigheid in de Duitse kolenindustrie heeft plaats gehad, niettegenstaande men alle krachten heeft ingespannen om dit te voorkomen. Den uitvoer heeft men op alle mogelijke wijzen op peil probeeren te houden. Zoo steeg de Umlage van het Rijsch-Westfaalsche Syndicaat van R.M. 2.51 in Januari 1931 tot R.M. 3.72 in November 1931. Loonsverlagingen konden niet uitblijven. In Januari was een loonsverlaging van 6 pCt. aanleiding tot een wilde staking aan de Roer. Nadat de Rijkminister van Arbeid de beslissing van het scheids-gerecht bindend had verklaard, legden de arbeiders zich er bij neer zonder dat meerdere moeilijkheden van hun zijde ontstonden. In October was men langs denzelfden weg, via het scheidsgerecht, wederom tot een loonsverlaging, ditmaal van 7 pCt., gekomen, waarvan de bedoeling was, dat deze tot 31 Januari gelden zou. Evenwel werden de werkgevers door de geweldige concurrentie van Engeland, zoowel in het buitenland als in het binnenland, genoodzaakt in November reeds

de arbeidsovereenkomst op te zeggen. Tenslotte bracht de noodverordening van December een loonsverlaging van 10 pCt., zowel voor de arbeiders als voor het kantoorpersoneel en technische employés. Dit ging evenwel gepaard met een prijsverlaging van 10 pCt. en een verhoging van de Umsatzsteuer van 0,85 pCt. tot 2 pCt., zoodat tengevolge van de noodverordening te rekenen viel met een kostenbesparing van 10 pCt. en een vermindering van de opbrengst van 11,15 pCt. Men klaagt in Duitschland zeer over de hoge kosten voor sociale lasten, werkloosheidsverzekering en de belastingen van Rijk en Gemeenten; kosten, die onveranderlijk blijven drukken, die zich niet aan de crisismomstandigheden aanpassen, maar die daarentegen juist stijgen. In antwoord op den steeds toenemenden roep om invoerrechten tegen de buitenlandse concurrentie en om verlaging der spoorwegtarieven, werden deze laatste verlaagd voor kolen voor de kuststroken, voor bunkerkolen en voor exportkolen daarheen met resp. R.M. 1,—, met R.M. 0,80 tot R.M. 1,30 en met R.M. 0,50 tot R.M. 0,80 per ton.

Vermelden wij tenslotte nog, dat de verhandelingen tot vernieuwing van het Rheinisch-Westfälisches Kohlen-Syndikat, na eenige maanden geduurd te hebben en nadat het Syndikat door den Reichswirtschaftsminister bij verordening was verlengd voor eenige maanden, tot gevolg hebben gehad, dat het Syndikat voor den tijd van 10 jaren vernieuwd werd. Enkele bedrijven bleven hier aanvankelijk buiten, daar men niet tot overeenstemming kon komen over hun Beteiligungsnummer. Alle moeilijkheden werden tenslotte door den scheidsrechter opgelost.

Engeland.

In Engeland bedroeg de productie in het afgelopen jaar 220.156.600 ton tegenover 243.753.200 ton in 1930 en 257.906.802 ton in 1929. Dus voor 1931 een vermindering van 9,5 pCt. ten opzichte van 1930.

In South Wales en Monmouthshire en in Durham was de productievermindering het sterkst ten opzichte van 1930. Zij bedroeg resp. 17 pCt. en 14,5 pCt. Yorkshire en Scotland zagen ieder hun productie afnemen met ruim 8,5 pCt., Northumberland daarentegen met slechts 4 pCt. ten opzichte van 1930.

De export, exclusief bunkerkolen, bedroeg in 1931 42.749.740 ton en in 1930 54.874.065 ton en in 1929 60.266.618 ton. Dit beteekent dus een afname in 1931 van 22 pCt. in vergelijking met 1930, ten bedrage van niet minder dan 12.124.325 ton.

De uitvoer naar Noorwegen slonk tot bijna op de helft van 1930, naar Zweden met 39 pCt., naar Finland met 36 pCt., naar Nederland met 20 pCt. Naar België, waar de invoer gecontingenteerd is, bedroegen de cijfers in 1931 1.979.321 ton tegenover in 1930 3.444.715 ton, een vermindering van 42 pCt. met 1.465.394 ton. Naar Frankrijk, dat voor Englands export het belangrijkste land is en waar niet alleen sedert Augustus een contingentering werd ingesteld, maar waar na de depreciatie van het Pond Sterling op den invoer van Engelsche kolen een surtaxe werd geheven van 15 pCt. of gemiddeld 3 sh. per ton, verminderde de uitvoer met 2.414.875 ton of 18 pCt. (10.554.168 in 1931 en 12.969.043 in 1930). Naar Italië werd 17 pCt. minder uitgevoerd.

De afname voor bunkerkolen bedroeg 6,5 pCt., van 15.616.691 ton in 1930 tot 14.609.545 ton in 1931.

De gemiddelde f.o.b. prijzen in 1931 toonen weinig variatie, tengevolge van het systeem van minimumprijzen. Wij zien den hoogsten gemiddelden f.o.b. prijs in September nl. 16/5 en den laagsten in Januari nl. 15/8. Na de depreciatie van het Pond Sterling liepen de prijzen niet op, maar zakten van 16/4½ voor November tot 16/2 voor December.

Bij de beschouwing van de cijfers van Engeland moet men er van uitgaan, dat in het afgelopen jaar voor het eerst het systeem van quota en minimumprijzen, voorgeschreven in de Coal Mines Act van 1930, in werking is geweest. Er valt dus rekening mede te

houden, dat zij onder den invloed hebben gestaan niet alleen van de algemeene malaise, die ook Engeland evenzeer getroffen heeft, maar ook van de productiebeperking en prijsvaststelling.

Het Central Council had voor het eerste kwartaal de productie vastgesteld op 10 pCt. beneden de productie van het zelfde kwartaal in 1930, met eenige variatie voor de verschillende districten, zoodat South Wales 80 pCt., Scotland 80 pCt., Northumberland 75 pCt. en Durham 70 pCt. van het genoemde quantum te produceeren hadden. Zooals te verwachten was heeft het Central Council in zijn werk aan veel critiek bloot gestaan. Een enkele wijziging is wel aangebracht, maar de klachten werden over het algemeen ongenotieerd beschouwd. Na afloop van het kwartaal bleek, dat de productie ongeveer 4 miljoen ton beneden het toegestane quantum gebleven was. South Wales bleef 26 pCt. beneden dit quantum en de rest van Engeland zonder South Wales produceerde 1 miljoen ton minder. Op deze wijze heeft men gedurende het geheele jaar de productie aan de vraag aangepast. Het komt ons voor, dat het systeem den mijneigenaars over het algemeen beter voldaan heeft dan den handelaars. Het was niet te verwachten, dat het systeem reeds van den aanvang af zonder fouten zou functioneeren. Al doende werden ook eenige verbeteringen aangebracht. De mijnen in de verschillende districten hebben het recht, binnen hun district, hun toegewezen en niet befoedigde quota te verkoopen aan die mijnen, die te kort komen. Op aansporen van de Executive Boards heeft men de prijzen laag gehouden op slechts een paar pence per ton. In Scotland, waar in December een geringe schaarschte viel waar te nemen, werden quota overgedaan voor een hooger prijs nl. 1/6 p. t. In Lancashire werd op voorstel van de Executive Board het volgende systeem aangenomen door een groep mijneigenaars vertegenwoordigend meer dan 90 pCt. der productie aldaar: Op den 21sten van iedere maand geeft men aan de Executive Board op den stand van de productie en het quantum, dat men overdekt, te houden of nog meent noodig te hebben, waarop de Executive Board de nog beschikbare quota verdeelt tegen een prijs van 6 d. per ton. Op deze wijze o.a. heeft men het systeem aan de eischen aangepast en naar de berichten luiden, hebben de mijneigenaars hun medewerking aan het welslagen van het systeem aan de uitvoerende organen niet onthouden. Aan de vaststelling van de minimumprijzen zijn vooral in het eerste kwartaal nogal moeilijkheden verbonden geweest. Van de zijde der handelaars zijn voortdurend klachten tegen het systeem gehoord. Dit is begrijpelijk, vooral voor zoover het de exporteurs betreft. Waar scherpe buitenlandse concurrentie is, kan niet anders verwacht worden, dan dat de belemmering der vrijheid en het feit, dat de minimumprijzen bekend waren, veroorzaakt hebben, dat aan Engeland zaken zijn voorbij gegaan. Dat men vaak niet eens geproduceerd heeft, wat was toegestaan, wil niet zeggen, dat de quota geen invloed op de zaken hadden. Het is nl. inderdaad meerdere malen voorgekomen, dat een producent vooral bij forward business zich genoodzaakt zag zijn offerte te maken subject quota available en dat in zulk een geval de koper de zekerheid van den concurrent den voorkeur gaf. Van de minimumprijzen hebben enkele mijneigenaars zeker meer voordeel gehad dan de exporteurs. Ter juiste beoordeeling van de werking van het systeem doet men het best de werkzaamheden na te gaan van de Committees of Investigation, die tot taak hebben de klachten te onderzoeken. Overigens worden heden enquetes gehouden in de kringen van de diverse belanghebbenden, aangezien op het eind van 1932 het Parlement deze zaak wederom onder het oog zal moeten zien.

Wij zagen reeds hoe de productie van South-Wales verminderde in het afgelopen jaar en hoe deze voor het eerste kwartaal verre beneden de verwachting bleef. Gedurende Januari werd in dit district slechts

gemiddeld 2,95 dagen per week gewerkt (Februari: 5,61), tengevolge van de staking naar aanleiding van de invoering van het derde deel van de Coal Mines Act 1930, dat den arbeidsdag op 7¼ uur verminderde. Na een staking van 17 dagen, werd een oplossing gevonden door het instellen van een Verzoeningsraad met een onafhankelijke Voorzitter, welke een systeem uitgewerkt heeft met betrekking tot de werkuren en de loonen. Voorts werd South Wales, dat het grootste deel van de productie exporteert, getroffen door de achteruitgang van den uitvoer. Niettegenstaande de depreciatie van het Pond Sterling was de opbrengst van den export van South Wales in December slechts £ 1.312.749 tegenover in November £ 1.351.732. Afgezien van Januari was het cijfer voor December het laagste van het geheele jaar.

In Maart werd pas een oplossing in Schotland gevonden voor het arbeidsvraagstuk op een basis van een spread-over van 1.1 dagtaken van 8 uur in de veertien dagen, waarbij de mijnwerkers op een dagloon kwamen van 8¼ d.

Aan de onzekerheid omtrent de lengte van den arbeidsdag, die ontstond, doordat de mijnwet van 1926 automatisch ophield te bestaan en daardoor de 7-urige arbeidsdag wederom moest worden ingevoerd, heeft men in Juli een einde gemaakt door een wetswijziging, welke den 7½-urigen arbeidsdag mogelijk maakte. Deze wet is slechts één jaar van kracht, zoodat in Juli van 1932 de moeilijkheden overnieuw beginnen kunnen.

De cijfers voor Engeland hebben in de laatste drie maanden van het afgelopen jaar, dus na den val van het Pond, geenszins die vermeerdering getoond, die men verwacht had en zij komen niet boven de corresponderende maandcijfers van 1930 uit. Wel zijn de gemiddelde bedrijfsresultaten beter en winstgevender geworden. Het eerste kwartaal leverde voor Engeland gemiddeld een winst van 9,04 d. per ton, het tweede kwartaal een verlies van 1,34 d. per ton en het derde kwartaal eveneens een verlies van 2,05 d. per ton. Betere uitkomsten voor het laatste kwartaal blijken uit de volgende cijfers voor Northumberland. Dit district verloor in September 3,12 d., maar maakte een winst in November van 4,57 d. per ton.

Frankrijk.

De kolenproductie in Frankrijk bedroeg 51.062.792 ton in 1931 tegenover 55.026.768 ton in 1930 en verminderde dus 3.963.976 ton of ruim 7 pCt. De productie van cokes verminderde van 5.054.812 ton in 1930 tot 4.525.181 ton in 1931 of met 529.631 ton. De productie van briketten is daarentegen toegenomen van 4.776.905 ton in 1930 tot 5.003.147 ton in 1931.

In de Mines du Nord et Pas de Calais verminderde de productie van kolen, cokes en briketten gezamenlijk van 42.332.108 ton in 1930 tot 39.960.915 ton in 1931 of met ruim 5,5 pCt.

Het aantal arbeiders in Frankrijk nam af met 23.200 man in 1931. In Juli ontstonden moeilijkheden omtrent het arbeidsloon, maar door den invloed van Minister Laval werd nog geen verlaging ingevoerd. De invoer werd evenwel gecontingenteerd tot op 80 pCt. van het gemiddelde van de drie voorafgaande jaren. Dit percentage is vervolgens nog verminderd tot 75 pCt. en in Februari jl. tot 72 pCt. en tenslotte tot 64 pCt. Na de depreciatie van het Pond Sterling werd op Engelsche kolen een surtaxe gelegd van 15 pCt., welke later voor cokeskolen wederom werd afgeschafte om aan de klachten van de ijzer- en staalindustrie tegemoet te komen. De surtaxe van 15 pCt. is in Februari jl. wederom geheel ingetrokken, nadat door de Engelschen hiertegen voortdurend en dringend geïntereesterd was. Inmiddels is in het Noordelijke steenkolengebied een loonsverlaging van 2½ pCt. ingevoerd, nadat de werkgevers een verlaging van 10 pCt. in twee termijnen van 5 pCt. hadden voorgesteld.

In het Saargebied had een zeer sterke inkrimping

van de productie plaats. In de periode van Jan./Nov. 1931 werd 10.342.000 ton geproduceerd tegen 12.001.000 ton in dezelfde periode in 1930. Een vermindering dus van ongeveer 14 pCt.

Polen.

In Polen valt een toename van de productie te constateeren en wel van bijna 3 pCt. In Jan./Nov. 1931 werd 35.042.303 ton geproduceerd tegenover 34.111.303 ton in deze periode in 1930.

Deze vermeerdering heeft plaats gehad, dank zij een stijging van den uitvoer, welke toenam van 11.634.202 ton in Jan./Nov. 1930 tot 13.277.000 ton in dezelfde periode van 1931, of met 1.642.798 ton of 14 pCt. Om dit te bereiken heeft men den uitvoer op alle mogelijke wijzen gesteund. De Regeering heeft voor dit doel een speciaal fonds gesticht en de spoorwegen berekenen uiterst lage tarieven voor exportkolen. Het spoorwegtarief voor kolen van Silezië naar Danzig of Gdynia bedraagt 18 Zloti per ton of 8/4 d. op goud basis. Voor exportkolen evenwel is deze vracht verminderd tot ongeveer 4/- op goudbasis. Voor binnenlandsch gebruik kost 1 ton kolen vrij op wagon Danzig £ 1.6.5 (goud), terwijl voor export gedurende het afgelopen jaar contracten gesloten werden voor 8/3 d. fob. Danzig of Gdynia. Het belangrijkste land voor den export van Polen is Zweden met 2.974.000 ton in Jan./Nov. 1931. Dan volgen Oostenrijk en Frankrijk met resp. 1.867.000 ton en 1.049.000 ton in deze periode.

België.

De productie van België verminderde van Jan./Nov. 1930 31.776.030 ton tot 31.227.700 ton in deze periode in 1931, hetgeen dus een afname van bijna 2 pCt. beteekent. De voorraden, die in 1929 een minimum bereikt hadden van 280.000 ton, zijn steeds meer en meer toegenomen. In Januari 1931 bereikten zij een hoogte van 2.638.550 ton en in November waren zij zelfs tot 3.471.350 ton gestegen.

De invoer is afgenomen, behalve van briketten, die in belangrijk grooter hoeveelheid uit Nederland en Duitschland werden ingevoerd. De invoer van steenkolen nam met 6,5 pCt. af, vergeleken met 1930 en deze afname ging ten koste van Engeland, dat 33 pCt., én van Frankrijk, dat 22 pCt. achteruitging, terwijl Duitschland en Nederland vooruit gingen. De invoer van cokes verminderde met 27,5 pCt., vooral ten koste van Duitschland.

Merkwaardig is, dat de leveranties van bunkerkolen de laatste jaren steeds toegenomen zijn. Voor de eerste 11 maanden bedroeg dit cijfer in 1929 121.274 ton, in 1930 388.740 ton en in 1931 847.645 ton.

Van den export van cokes, die een weinig toenam, noemen wij alleen nog de toename van 65.974 ton in Jan./Nov. 1930 tot 183.900 ton Jan./Nov. 1931 naar Zweden.

Op sterk aandringen van mijnneigenaars en mijnwerkers besloot de regeering tot het instellen van een contingenteeringssysteem, teneinde in de eerste plaats toename van de werkloosheid tegen te gaan. Gedurende de laatste drie maanden van het vorige jaar werd de invoer met 25 pCt. verminderd.

Nederland.

De cijfers voor in- en uitvoer en productie van Nederland zijn volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek als volgt:

	Invoer		Uitvoer	
	1930	1931	1930	1931
Steenkolen	9.113.241	8.500.731	3.899.514	4.093.087
Cokes	289.275	315.663	2.079.545	2.216.787
Steenkoolbriketten	330.518	398.931	193.886	464.186
Bruinkoolbriketten	164.887	191.771	14.920	10.510
Totaal	9.897.921	9.407.096	6.187.865	6.784.570
Bunkerkolen voor vreemde schepen			1.818.523	1.734.203
Bunkerkolen voor Nederlandsche schepen			1.500.245	766.081
Totaal			9.506.633	9.284.854

Het gebruik in Nederland laat zich als volgt becijferen:

	1930	1931
Totale invoer	9.897.921	9.407.096
Totale uitvoer	9.506.633	9.284.854
Saldo invoer	391.288	122.242
Productie van de Limburgsche mijnen	12.211.084	12.901.390
Productie van bruinkolen	194.624	162.886
Verbruik in Nederland zonder bunkerkolen	12.796.996	13.186.518
Bunkerkolen aan Nederlandsche schepen	1.500.245	766.081
Totaal Nederlandsch verbruik	14.297.241	13.952.599

De uitvoer is naar alle landen toegenomen, behalve naar Frankrijk en Zwitserland, waarheen resp. uitgevoerd werden 2.344.000 ton of 155.000 ton minder dan in 1930 en 197.000 ton of 40.000 ton minder dan in 1930. Het meest vermeerderde de uitvoer naar België, dat het belangrijkste land is voor onzen kolenexport. Er werden daarheen geëxporteerd 2.565.000 ton, wat 425.000 ton meer is dan in 1930. Ook naar de Scandinavische markt en Denemarken werd belangrijk meer verscheept.

Voor onzen invoer is Duitsland het belangrijkste land met voor 1931 6.775.000 ton of 412.000 ton minder dan in het voorafgaande jaar. Van Engeland uit

werd 1.748.000 ton geïmporteerd, wat een vermindering beteekent van 367.000 ton. De invoer van België en Polen uit vertoont een toename.

Met de genoemde cijfers steken de Limburgsche mijnen wel bijzonder gunstig af bij de buitenlandsche en hieruit blijkt, dat zij behooren tot de meest economisch werkende mijnbedrijven van Europa, vooral daar de loonen hooger zijn dan in andere landen. Het is evenwel duidelijk, dat de toestand niet zoo gunstig zal kunnen blijven. Reeds wordt Zaterdag niet gewerkt en het voornemen bestaat het aantal verzuimdagen uit te breiden. Hiertoe wordt men genoodzaakt, aangezien een verlaging van de loonen nog niet kon worden doorgevoerd. De particuliere mijnen hebben reeds voor een 500 arbeiders in het geheel geen werk meer. Over de pensioenregeling zijn de moeilijkheden nog steeds hangende. Maar niettegenstaande het feit, dat de contingentteering in Frankrijk en België en de verscherpte contingentteering in Duitsland en de versterkte concurrentie van Engeland het onmogelijk maken den afzet op het tegenwoordige peil te houden, blijven de arbeiders van meening, dat de toestand van dien aard is, dat zij kunnen eischen het loon, dat bij de laatste gunstige conjunctuur tijdelijk met 5 pCt. verhoogd is, zelfs gedurende de verzuimdagen te behouden. (Slot volgt.)

DE WETGEVING IN DE VEREENIGDE STATEN TEGEN DUMPING.

De Sherman anti-trust wet van 1890 verbodt, onder zware strafbepalingen, elk contract of organisatie, die den handel tusschen de staten onderling of met het buitenland belemmerde, en elk monopolie of poging tot monopoliseering van dien handel. Sectie 73 der Tariefwet van 1894 verbiedt elke organisatie, combinatie, enz. van personen of corporaties, die ten doel hebben het importeeren van artikelen in de Ver. Staten, wanneer zulk een organisatie of combinatie het voornemen heeft den wettigen handel tegen te werken of den marktprijs in de Ver. Staten van eenig geïmporteerd artikel of van eenige fabricatie van zulk een artikel, te verhoogen. Geen dezer wetten was doeltreffend tegen dumping.

De anti-dumping wet van het Congres van 8 September 1916 verklaart onwettig den gewonen en systematischen import of verkoop van artikelen in de Ver. Staten tegen een belangrijk lageren prijs dan de werkelijke marktwaarde of de engros prijs van zulke artikelen, ten tijde van den export, in de voornaamste markten van het land van productie, of van andere vreemde landen, waarheen zij gewoonlijk geëxporteerd worden, nadat de kosten van import en verkoop in de Ver. Staten er bijgevoegd zijn, wanneer het doel voorzit om een industrie te vernietigen, te benadeelen of de oprichting ervan te verhinderen, of den handel en nijverheid in de Ver. Staten tegen te werken of te monopoliseeren.

De Tariefwet van 1922 bevat bepaalde maatregelen tegen dumping in de bepalingen betrekking hebbende op onbillijke buitenlandsche concurrentie. Onderstaand volgt de tekst der anti-dumping Sectie van de nood-tariefwet van 1921, welke niet herroepen werd door de Tariefwetten van 1922 en 1930. Het is een deel der wet, die tijdelijke invoerrechten heft op bepaalde landbouwproducten in geval van onvoorzien toestand en om inkomsten te verschaffen, den handel met het buitenland te regelen, dumping van buitenlandsche goederen op de Amerikaansche markt te voorkomen, de waarde van buitenlandsch geld te regelen en voor andere doeleinden.

De volledige tekst dezer wet kan gevonden worden in de „Statutes at Large of the United States of America”, deel 42.

Titel I der wet behandelt het „Emergency Tariff” en Titel II der wet de Anti-dumping. De bepalingen voor de tenuitvoerlegging der wet zijn opgenomen in

Besluit 39165 van 15 Juni 1922, gepubliceerd door het Amerikaansch Ministerie van Financiën.

Titel II met betrekking tot „Anti-dumping” luidt als volgt:

Titel II Anti-dumping.

Sectie 201 (a). Dat, wanneer de Secretaris van het Departement van Financiën (hierna in de wet de „Secretaris” genoemd), na zulk onderzoek als hij noodig acht, vindt, dat de een of andere industrie in de Ver. Staten wordt benadeeld of gevaar loopt benadeeld te worden, of verhinderd wordt te worden opgericht, door den import in de Ver. Staten van bepaalde buitenlandsche goederen, en deze goederen in de Ver. Staten of ergens anders verkocht worden of waarschijnlijk verkocht zullen worden voor minder dan de billijke waarde, dan zal hij deze bevinding bekend maken voor zoover hij dit noodig oordeelt, met een beschrijving van de soort of den aard der goederen, waarop het betrekking heeft, in zulke details als noodig mocht zijn voor de leiding van verificateurs.

(b). Wanneer bij het importeeren van goederen, van een soort, waarover de Secretaris zijn bevinding niet bekend gemaakt heeft, de verificateur of de persoon, die als zoodanig optreedt, reden heeft te gelooven of te vermoeden, uit de factuur of andere papieren of door verkregen inlichtingen, dat de inkoop prijs lager is of dat de verkoopprijs van den exporteur lager is of waarschijnlijk lager is dan de buitenlandsche marktwaarde der goederen (of, indien deze waarde niet bestaat, dan de fabricatiekosten der goederen), dan zal de verificateur onmiddellijk, volgens de bepalingen door den Secretaris voorgeschreven, den Secretaris met dit feit in kennis stellen en het taxatierapport voor deze goederen aan den ontvanger der invoerrechten terughouden tot nader order van den Secretaris, of totdat de Secretaris zijn bevinding heeft gepubliceerd, zooals aangegeven onder subdivisie (a), met betrekking tot deze goederen.

Speciale invoerrechten ingeval van dumping.

Sectie 202 (a). Dat, bij het importeeren van alle goederen, hetzij aan invoerrechten onderhevig of vrij van invoerrechten, behorende tot die soort goederen, waarover de Secretaris zijn bevinding heeft gepubliceerd, zooals voorgeschreven in Sectie 201, en waarover de verificateur of de persoon, die als zoodanig optreedt, geen taxatierapport aan den ontvanger der invoerrechten heeft verstrekt voordat de bevinding van den Secretaris bekend gemaakt is, en als de inkoop prijs of de verkoopprijs van den exporteur lager is dan de buitenlandsche marktwaarde (of, indien deze niet bestaat, dan de productiekosten), dan zal, behalve de invoerrechten door de wet bepaald, er een speciaal dumping-invoerrecht worden geheven, ontvangen en betaald, tot een bedrag, gelijk aan zoodanig verschil.

(b). Als het tot tevredenheid van de verificateurs blijkt, dat het bedrag van zoodanig verschil tusschen den inkoop-prijs en de buitenlandsche marktwaarde geheel of gedeeltelijk te wijten is aan het feit, dat de engros hoeveelheden, waarin deze of soortgelijke goederen aan alle koopers verkocht of ten verkoop aangeboden worden voor export naar de Ver. Staten volgens den gewonen gang van zaken, grooter zijn dan de engros-hoeveelheden, waarin deze of soortgelijke goederen gewoonlijk aan alle koopers verkocht of ten verkoop aangeboden worden voor inheemsch gebruik volgens den gewonen gang van zaken (of, als zij niet verkocht of ten verkoop aangeboden worden voor inheemsch gebruik, dan voor export naar andere landen dan de Ver. Staten), dan zal hiermede rekening worden gehouden bij het bepalen van de buitenlandsche marktwaarde, als bedoeld in deze sectie.

(c). Als het den verificateurs tot hun tevredenheid blijkt, dat het bedrag van zoodanig verschil tusschen den verkoopprijs van den exporteur en de buitenlandsche marktwaarde geheel of gedeeltelijk te wijten is aan het feit, dat de engros-hoeveelheden, waarin deze of soortgelijke goederen gewoonlijk aan alle koopers verkocht of ten verkoop aangeboden worden in de voornaamste markten van de Ver. Staten volgens den gewonen gang van zaken, grooter zijn dan de engros hoeveelheden, waarin deze of soortgelijke goederen gewoonlijk aan alle koopers verkocht of ten verkoop aangeboden worden voor inheemsch gebruik (of, als zij niet verkocht of ten verkoop aangeboden worden voor inheemsch gebruik, dan voor export naar andere landen dan de Ver. Staten), dan zal hiermede rekening gehouden worden bij het bepalen van de buitenlandsche marktwaarde, als bedoeld in deze sectie.

Inkoopprijs.

Sectie 203. Dat ten behoeve van dezen titel de inkoopprijs van geïmporteerde goederen zal zijn de prijs, waartegen dergelijke goederen gekocht zijn of overeengekomen zijn om te worden gekocht, vóór den datum van export, door den persoon door wien of voor wiens rekening de goederen geïmporteerd worden, vermeerderd — indien deze niet reeds in den prijs begrepen zijn — met de kosten van alle colli en omslagen, en alle andere kosten en uitgaven verbonden aan het gereedbrengen der goederen en het verpakken, gereed voor verscheping naar de Ver. Staten, onder aftrek van het bedrag, wanneer dat in den prijs begrepen is, van alle extra onkosten en uitgaven en Amerikaanse invoerrechten verbonden aan het vervoer der goederen van de plaats der verzending in het land van export naar de plaats van aflevering in de Ver. Staten; en vermeerderd met het bedrag, wanneer dat in den prijs begrepen is, van de belasting op exports, die geheven wordt door het land van export op den uitvoer der goederen naar de Ver. Staten; en vermeerderd met het bedrag van inkomende rechten in het land van export geheven, die verminderd zijn of die niet betaald zijn vanwege den export der goederen naar de Ver. Staten; en vermeerderd met het bedrag der belasting in het land van export gevorderd van den fabrikant, producent of verkooper, met betrekking tot de fabricatie, productie of verkoop der goederen en die in korting gebracht is of die niet is betaald vanwege den export der goederen naar de Ver. Staten.

Verkoopprijs van den exporteur.

Sectie 204. Dat, als bedoeld in dezen titel, onder den verkoopprijs van den exporteur van geïmporteerde goederen, verstaan zal worden de prijs, waartegen dergelijke goederen verkocht zijn of overeengekomen zijn om te worden verkocht in de Ver. Staten, voor of na den tijd van invoer, door of voor rekening van den exporteur, vermeerderd, indien deze niet in den prijs begrepen zijn, met de kosten van alle colli en omslagen, en alle andere kosten en uitgaven verbonden aan het gereedbrengen der goederen en het verpakken, gereed voor verscheping naar de Ver. Staten, onder aftrek van: 1) het bedrag, wanneer dat in den prijs begrepen is, van alle extra onkosten en uitgaven en Amerikaanse invoerrechten verbonden aan het vervoer der goederen van de plaats der verzending in het land van export naar de plaats van aflevering in de Ver. Staten; 2) het bedrag der commissies, ingeval die berekend zijn, voor den verkoop in de Ver. Staten der bedoelde goederen; 3) een bedrag, gelijk aan de uitgaven, ingeval die mochten gemaakt zijn, die gewoonlijk gemaakt worden door of voor rekening van den exporteur in de Ver. Staten bij den verkoop van soortgelijke of ongeveer soortgelijke goederen, en 4) het bedrag van de exportbelasting, die geheven wordt in het land van export bij den uitvoer der goederen naar de Ver. Staten; en vermeerderd met het bedrag van inkomende rechten in het land van export ge-

heven, die geretourneerd zijn of die niet zijn ontvangen vanwege den export der goederen naar de Ver. Staten; en vermeerderd met het bedrag der belasting in het land van export, gevorderd van den fabrikant, producent of verkooper, met betrekking tot de fabricatie, productie of verkoop der goederen en die geretourneerd is of die niet ontvangen is vanwege den export der goederen naar de Ver. Staten.

Buitenlandsche marktwaarde.

Sectie 205. Dat, als bedoeld in dezen titel, de buitenlandsche marktwaarde van geïmporteerde goederen zal zijn de prijs, ten tijde van den uitvoer dezér goederen naar de Ver. Staten, waartegen deze of soortgelijke goederen verkocht of ten verkoop aangeboden worden aan alle koopers in de voornaamste markten in het land van export, in de gewone engros-hoeveelheden, volgens den gewonen gang van zaken, voor inheemsch gebruik (of, als zij niet verkocht of ten verkoop aangeboden worden voor inheemsch gebruik, dan voor export naar andere landen dan de Ver. Staten), vermeerderd — ingeval deze niet in den prijs begrepen zijn — met de kosten van alle colli en omslagen en alle andere kosten en uitgaven, verbonden aan het gereedbrengen der goederen en verpakking, gereed voor verscheping naar de Ver. Staten, behalve dat, ingeval goederen gekocht zijn, of overeengekomen zijn om te worden gekocht, door den persoon door wien of voor wiens rekening de goederen worden geïmporteerd, vóór den tijd van export, de buitenlandsche marktwaarde moet worden vastgesteld, zooals die was op den datum van dien inkoop of van de overeenkomst tot inkoop. Bij het vaststellen der buitenlandsche marktwaarde, ten behoeve van dezen titel, zal geen rekening gehouden worden met een gefingeerde verkoop of offerte, evenmin met een verkoop of offerte ten doel hebbende een fictieven marktprijs tot stand te brengen.

Productiekosten.

Sectie 206. Dat, als bedoeld in dezen titel, onder productiekosten van geïmporteerde goederen verstaan zal worden het bedrag van:

- 1). De kosten der grondstoffen, fabricatie, bewerking en andere processen, gebruikt voor het fabriceren of produceren van soortgelijke of ongeveer soortgelijke goederen, op een tijdstip lang genoeg vóór den datum van verscheping der bedoelde goederen, om de fabricatie of productie der goederen, volgens den gewonen gang van zaken, mogelijk te maken.
- 2). De gewone algemeene onkosten (niet minder dan 10 pCt. van zulke kosten) voor soortgelijke of ongeveer soortgelijke goederen.
- 3). De kosten van alle colli en omslagen, en alle andere kosten en uitgaven, die noodig zijn om de onderhavige goederen gereed te maken voor verscheping naar de Ver. Staten.
- 4). Een winstmarge (niet minder dan 8 pCt. van het totaal der bedragen onder paragrafen 1 en 2), die gelijk is aan de winst, die door fabrikanten en producenten in het land van fabricatie of productie en die in hetzelfde bedrijf werkzaam zijn als de fabrikant of producent van de goederen in kwestie, gewoonlijk berekend wordt voor goederen van dezelfde soort als de onderhavige goederen.

Exporteur.

Sectie 207. Dat, als bedoeld in dezen titel, onder exporteur der geïmporteerde goederen zal worden verstaan de persoon, door wien of voor wiens rekening de goederen in de Ver. Staten worden geïmporteerd.

- 1). Als zoodanig persoon de agent of principaal is van den exporteur, fabrikant of producent; of
- 2). Als zoodanig persoon belang heeft in of beheert, direct of indirect, door het hebben of beheeren van aandelen of anderszins, het bedrijf van den exporteur, fabrikant of producent; of
- 3). Als de exporteur, fabrikant of producent een belang heeft of beheert, direct of indirect, door het hebben of beheeren van aandelen of anderszins, een bedrijf, welke ook, door zoodanig persoon gedreven; of
- 4). Als een persoon of personen, gezamenlijk of ieder afzonderlijk, direct of indirect, door het hebben of beheeren van aandelen of anderszins, 20 pCt. of meer stemrecht of controle hebben in het bedrijf, gedreven door den persoon door wien of voor wiens rekening de goederen in de Ver. Staten worden geïmporteerd, en ook 20 pCt. of meer stemrecht of controle hebben in het beheer der zaak van den exporteur, fabrikant of producent.

Eeden en cautie bij het inklaren.

Sectie 208. Dat, bij het importeerden van alle goederen,

hetzij aan invoerrechten onderhevig of vrij van invoerrechten, van een soort, waarover de Secretaris zijn bevinding heeft gepubliceerd zooals voorgeschreven in Sectie 201, en die niet door den ontvanger der invoerrechten zijn vrijgegeven vóór deze bevinding bekend gemaakt is, tenzij de persoon door wien of voor wiens rekening deze goederen zijn geïmporteerd een eed aflegt ten overstaan van den ontvanger der invoerrechten, volgens de bepalingen voorgeschreven door den Secretaris, dat hij geen exporteur is, of tenzij een zoodanige persoon bij de inklaring onder eede den exporteur's verkoopprijs dezer goederen aangeeft, volgens bepalingen voorgeschreven door den Secretaris, het voor den ontvanger der invoerrechten onwettig zal zijn de goederen af te leveren, vóór een zoodanig persoon een eed heeft afgelegd voor den ontvanger der invoerrechten, volgens de bepalingen voorgeschreven door den Secretaris, dat de goederen niet verkocht zijn of een overeenkomst om ze te verkoopen gemaakt is door dien persoon, en hij cautie heeft gesteld bij den ontvanger der invoerrechten, volgens de bepalingen voorgeschreven door den Secretaris, met garanties door den ontvanger goedgekeurd, tot een bedrag gelijk aan de geraamde waarde der goederen, en op de volgende condities:

- 1) dat hij binnen 30 dagen nadat bedoelde goederen verkocht of een overeenkomst om ze te verkoopen gesloten is in de Vereenigde Staten, aan den ontvanger der invoerrechten den exporteur's verkoopprijs zal mededeelen,
- 2) dat hij op eisch van den ontvanger der invoerrechten het bedrag der speciale dumping invoerrechten zal betalen, ingeval deze op zulke goederen, volgens dezen titel, worden geheven, en
- 3) dat hij den ontvanger der invoerrechten zoodanige inlichtingen zal verschaffen, die hij bezit en die noodig kunnen zijn voor het berekenen der invoerrechten, en zoodanige aantekeningen en boekingen zal maken betrekking hebbende op zulke goederen als door den Secretaris in diens bepalingen mochten worden voorgeschreven.

Het werk der Verificateurs.

Sectie 209. Dat, bij het importeeren van alle goederen, hetzij aan invoerrechten onderhevig of vrij van invoerrechten, van een soort, waarover de Secretaris een bevinding heeft gepubliceerd, zooals voorgeschreven in Sectie 201, en waarover de verificateur of de persoon, die als zoodanig optreedt, geen taxatie rapport heeft opgemaakt voor den ontvanger der invoerrechten, vóórdat zulk een bevinding bekend gemaakt is, het de plicht van iederen verificateur of persoon, die als zoodanig optreedt, zal zijn om op alle mogelijke en redelijke wijze vast te stellen, te schatten en te taxeeren (ten spijt van facturen of beeedigde verklaringen of opgaven van productiekosten, die hiermede in strijd mochten zijn) en rapport uit te brengen aan den ontvanger der invoerrechten over de buitenlandsche marktwaarde of de productiekosten (welke der twee noodig is), den inkoop-prijs en den exporteur's verkoopprijs, en alle andere feiten, die de Secretaris noodzakelijk zal achten ten behoeve van dezen titel.

Appel en protest.

Sectie 210. Dat, als bedoeld in dezen titel, het besluit van den verificateur of van den persoon, die als zoodanig optreedt, terzake de buitenlandsche marktwaarde of de productiekosten (welke der twee het geval mag zijn), den inkoop-prijs en den exporteur's verkoopprijs, en de actie van den ontvanger der invoerrechten in het heffen van speciale invoerrechten op dumping, dezelfde kracht en uitwerking zal hebben, en onderworpen zal zijn aan hetzelfde recht van appel en protest, onder dezelfde voorwaarden en onderworpen aan dezelfde beperkingen; en dat de generale verificateurs, het Bestuur der Generale Verificateurs, en het Hof van Douane Appel dezelfde jurisdictie, macht en plichten zullen hebben met betrekking tot een dergelijk appel en protest als ingeval van appel en protest terzake inkomende rechten onder de bestaande wet.

Terugbetaling van inkomende rechten.

Sectie 211. Dat de speciale dumping invoerrechten in dezen titel genoemd, in alle opzichten als gewone inkomende rechten beschouwd zullen worden, als bedoeld in alle wetten, die op het terugbetalen van inkomende rechten betrekking hebben.

Doel der Amerikaansche antidumping wet.

Het doel der antidumping wet is den verkoop van goederen tegen onbillijke prijzen naar en in de Ver. Staten te voorkomen. Dit werd langen tijd als in strijd met het openbare staatsbeleid beschouwd en in zooverre het inheemsche bedrijven betreft, is het verboden door de Sherman antitrustwet.

Over het algemeen is men door toepassing van de antidumping wet erin geslaagd dit doel te bereiken. Haar waarde moet echter niet berekend worden naar het aantal gevallen, waar dumping werd geconstateerd of naar het bedrag der dumping-invoerrechten, dat geïnd werd, maar naar de gevallen, waar pogingen om inheemsche industrieën te benadeelen door onbillijke prijzen, werden voorkomen. Vóór het in werking treden der antidumping wet, werden openlijk pogingen aangewend om industrieën in de Ver. Staten te benadeelen door het dumpen van goederen, en de antidumping wet verhindert zulke practijken krachtadig. Bij sommigen schijnt de indruk nog te bestaan, dat het vinden van gevallen van dumping beteekent, dat deze goederen niet mogen worden ingevoerd. Volgens de wet echter is de eenige boete het betalen van speciale invoerrechten op dumping, dat gelijk is aan het verschil tusschen de redelijke buitenlandsche marktwaarde en den prijs, waartegen de goederen verkocht worden in de Ver. Staten.

Wordt bevonden, dat goederen in gevallen van dumping verkocht worden tegen niet minder dan den redelijken prijs, door de wet bepaald volgens gegevens, dan worden geen extra invoerrechten geheven.

„Dumping” wordt beschouwd als een onbillijke concurrentie en de antidumping wet was in de eerste plaats bedoeld om de inheemsche industrieën te beschermen en te helpen, en niet om inkomsten te verschaffen. De kwestie, of er dumping bestaat, gaat verder dan de kwestie der „marktwaarde”, en geheel andere omstandigheden worden in overweging genomen. Te lage waardebepaling en dumping zijn daarom niet synoniem. Er kan een te lage waarde aangegeven zijn zonder dat er dumping bestaat, en omgekeerd, maar een onderzoek naar de marktwaarde kan vaak de waarschijnlijkheid van dumping vaststellen. Een onderzoek naar dumping is een zeer technische kwestie en er moeten bepaalde voorafgaande omstandigheden aanwezig zijn vóór dumping kan worden vastgesteld. In één woord, dumping bestaat uit het verkoopen door een buitenlandsche firma tegen een zeer lage prijs, of liever, zonder op den prijs te letten, speciaal het verkoopen van surplus goederen in het buitenland tegen een prijs, lager dan de inheemsche marktprijs. Het doel hiervan is een markt in het buitenland voor zijn goederen te verkrijgen of te behouden, in concurrentie met inheemsche producenten, met het gevolg, dat zulke inheemsche producenten benadeeld worden.

G. C. WHEELER.

Vertegenwoordiger Amerikaansch
Ministerie van Financiën.

Den Haag.

HARINGVISSCHERIJ EN HARINGHANDEL IN 1931.

In het nummer van 6 Mei 1931 heb ik de verwachting uitgesproken, dat de conjunctuur in dat jaar niet gunstig zou zijn voor den verkoop van de pekelharing, indien er althans in den algemeenen economischen toestand geen verbetering intrad.

De toestand is, naar men weet, eer slechter dan beter geworden en voor den haringhandel is de werkelijkheid nog erger geweest, dan destijds verwacht kon worden.

Bij den aanvang van het nieuwe seizoen bleek, zooals ik toenmaals wel vreesde, dat het geval zou zijn, een belangrijk deel der Britsche haring van de vorige teelt nog niet in consumptie te zijn gebracht. Hier te lande was toen eveneens nog heel wat oude Hollandsche haring in opslag. Deze voorraden konden slechts tegen lage prijzen worden opgeruimd, hetgeen uiteraard een noodlottigen invloed op de haringprijzen in het algemeen uitoefende.

Aanvankelijk was deze invloed nog niet zoo merkbaar, omdat de beperking van de visscherij in het begin van de teelt, waartoe onze reeders volgens afspraak overgingen, en het feit, dat de Britsche zouters ingevolge hun besluit pas omstreeks half Juni het seizoen openden, oorzaak was, dat de productie van pekelharing gedurende de eerste maanden van het seizoen zeer beperkt bleef. Tengevolge van deze maatregelen bereikte de prijs van de nieuwe haring in Mei zelfs het ongewoon hooge peil van gemiddeld f 33,34 per kantje (f 10,16 in 1930). Nauwelijks echter nam de aanvoer iets toe, of de prijzen daalden aanmerkelijk, zoodat zij in Juni reeds niet meer dan gemiddeld f 12,85 (in Juni van het vorige jaar f 10,12) bedroegen en daarna in tegenstelling met het voorafgaande jaar, toen een aanmerkelijke stijging volgde, nog verder daalden.

Over het geheele seizoen was het prijsgemiddelde dan ook slechts f 11,29 tegen f 17,71 in 1930.

Behalve aan de groote voorraden oude pekelharing, welke bij den aanvang van het seizoen nog aanwezig waren, aan de vermindering van de koopkracht in de voornaamste afzetgebieden van onze pekelharing tengevolge van de algemeene malaise en de daling der prijzen van andere voedingsmiddelen, zooals vleesch en eieren, was de prijsdaling te wijten aan de financiële moeilijkheden in Duitschland, welke het geldverkeer belemmerden en aan de waardedaling van het pond sterling, waardoor de prijzen, waarvoor de Britten hun pekelharing aanboden, in ons geld omgerkend, een aanmerkelijke daling ondergingen.

De sterkste daling, nl. van f 18,83 in 1930 tot f 9,90 in 1931, onderging het prijsgemiddelde voor de ijle haring. Dat voor de maatjesharing, volle haring en stuurharing daalde van resp. f 14,28, f 20,84 en f 16,25 in 1930 tot resp. f 10,47, f 12,30 en f 9,84 in 1931.

Verhoudingsgewijze leed de maatjesharing het minst onder de prijsdaling. Dit was voor een deel te danken aan den maatregel der reeders, om de visscherij in het begin van het seizoen, den tijd, waarin de vangst uitsluitend uit maatjesharing pleegt te bestaan, aanmerkelijk te beperken. Daardoor voorkwamen zij de massa-aanvoeren van deze soort haring, welke gewoonlijk in het begin van de teelt een zeer ongunstigen invloed op de haringprijzen hebben. Als gevolg hiervan was de aanvoer van deze soort haring ook aanmerkelijk kleiner, nl. 182.143 kantjes of 24 pCt. van het totaal, tegen 193.608 kantjes of 27 pCt. van den totalen aanvoer in 1930.

De andere haringsoorten plegen later in het seizoen te worden aangevoerd en toen deden de afzetmoeilijkheden zich juist sterker gelden. Tenslotte was de toestand zelfs zoo ongunstig, dat onze reeders besloten, vroeger, dan anders, nl. reeds op 5 December, de visscherij te staken, en dat de Britsche zouters overeenkwamen, in het geheel niet meer dan 425.000 tonnen Yarmouth-haring te zouten.

Niettegenstaande de visscherij in den aanvang sterk beperkt werd en vroeger eindigde dan anders, was de totale aanvoer van Hollandsche haring dit jaar nog grooter dan in 1930. Hij bedroeg nl. rond 764.500 kantjes tegen toenmaals 712.900 kantjes. De voorspelling, dat de visscherij op den Doggersbank, welke sinds jaren niet veel opleverde, in 1931 bevredigende vangsten zou geven, werd nl. bewaarheid en ook bij de Schotsche Oostkust en in de wateren van Yarmouth waren de vangsten zeer ruim. De gemiddelde vangst per reisdag vermeerderde dientengevolge voor de stoomloggers van rond 17 kantjes in 1930 tot 21 kantjes in 1931 en voor de motorloggers van rond 14½ kantje in 1930 tot 17 kantjes in 1931. Dit jaar voor het eerst waren geen zeilloggers meer in bedrijf.

De Schotten waren vorigen zomer veel minder gelukkig, zoodat zij toen aanmerkelijk minder pekelharing produceerden dan in 1930. Bovendien was tengevolge van het restrictie-besluit der zouters van No-

vember de productie van gezouten Yarmouthharing aanzienlijk kleiner, dan in dat jaar.

Rekent men de kantjes Hollandsche en Duitsche haring tot tonnen om, dan komt men tot de volgende cijfers omtrent de productie van gezouten Noordzeeharing:

	1931	1930
	tonnen	tonnen
Schotland	451.000	757.000
Yarmouth en Lowestoft	412.500	732.200
Nederland	584.600	541.500
Duitschland	318.500	246.000
Tezamen	1.766.600	2.276.700

De totale productie was dus meer dan een half miljoen tonnen kleiner, dan in het voorafgaande jaar.

Onze uitvoer van pekelharing was in zooverre bevredigend, als de uitgevoerde hoeveelheid (75.899.000 KG.) die van het voorafgaande jaar (69.697.000 KG.) overtrof. De waarde (f 10.083.000) was echter, zooals trouwens te verwachten was, veel kleiner dan die van 1930 (f 12.117.000). Een heugelijk verschijnsel was, dat onze pekelharing in Duitschland een deel van het verloren terrein terugwon. De toeneming van den uitvoer was voornamelijk te danken aan het feit, dat Duitschland ruim 8 miljoen KG. meer nam dan in 1930.

De uitvoer uit Groot-Brittannië was aanmerkelijk kleiner dan in 1930. Volgens de Britsche handelsstatistiek bedroeg hij nl. 3.671.042 cwts. tegen 5.117.358 cwts. in 1930. Zooals vanzelf spreekt, houdt deze daling van het uitvoercijfer voornamelijk verband met de inkrimping van de Britsche productie.

Door die productie-vermindering vooral is een débacle voorkomen, welke anders onvermijdelijk zou zijn geweest. Desniettemin is 1931 voor ons haringvisscherijbedrijf een slecht jaar geweest. De waarde van de gemiddelde reisdagvangst der stoom- en motorloggers is op resp. f 241 en f 191 te schatten tegen resp. f 299 en f 257 in 1930 en was dus verleden jaar voor beide vaartuissoorten veel geringer. Daarbij moet niet vergeten worden, dat verscheidene reeders in verband met de onbevredigende prijzen een groot deel van hun vangst bewaarden in de hoop op een verbetering van de markt en daardoor aan het einde van het jaar nog aanzienlijke hoeveelheden van hun product in voorraad hadden, waarvan het de vraag is, of men ze niet tot nog lagere prijzen, dan toenmaals golden, van de hand zal moeten zetten. Bovendien gaf het bijbedrijf der treilvisscherij ongunstige resultaten. Een lichtpunt was alleen, dat de bedrijfskosten verminderden door de daling van de prijzen van steenkolen, motorbrandstof, tonnen, netten, touwwerk en voeding.

De vooruitzichten voor de toekomst zijn allesbehalve bemoedigend. Tegenover de vermindering van de productie met ruim een half miljoen tonnen of 22 pCt. toch staat de abnormaal groote voorraad aan het begin van het vorige jaar en de afneming van den gezamenlijken uitvoer door Groot-Brittannië en ons land met ongeveer 67 miljoen KG. of 21 pCt. Verder schijnt een groot deel van den Britschen uitvoer nog onverkocht in de afzetgebieden te liggen. Volgens de vakpers zou dat aan het einde van het vorige jaar met niet minder dan 300.000 tonnen van het laatste seizoen en zelfs met nog 40.000 tonnen van het seizoen 1930 het geval te zijn geweest.

Voegt men hierbij, dat de algemeene economische toestand nog geenerlei teekenen van verbetering geeft en dat in Februari van dit jaar de betalingsmoeilijkheden in Duitschland in versterkte mate begonnen op te treden en op onze haringexport een zeer noodlottigen invloed uitoefenden, dan blijkt er weinig reden tot optimisme te zijn.

P. E. van RENESSE.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER NOVEMBER 1931.

In de maand November bedroeg de opbrengst der landsmiddelen in totaal f 45.7 miljoen tegenover f 46.9 miljoen in dezelfde maand van het vorige jaar. Hierdoor is een totaal middelenopbrengst over de eerste elf maanden van 1931 ontstaan van f 470.2 miljoen, terwijl in de eerste elf maanden van 1930 f 568.4 miljoen werd ontvangen, een achteruitgang dus van f 98.2 miljoen.

De opbrengst der verschillende hoofdgroepen van middelen in vergelijking tot de ramingen bedroeg in miljoenen guldens, respectievelijk:

Omschrijving	1/12 raming		11/12 eerste elf maanden		
	1931	November	1931	1931	1930
Belastingen . . .	29.6	26.6	24.5	325.1	228.4
Monopolies . . .	6.3	4.7	5.6	69.5	58.1
Producten	7.6	3.0	4.7	83.7	43.7
Bedrijven	12.1	7.8	9.2	133.0	97.8
Div. middelen . .	5.0	3.5	2.9	55.0	42.2
Totaal	60.6	45.6	46.9	666.3	470.2

Het achterblijven van de middelen in verslagmaand t.o.v. dezelfde maand van het vorige jaar werd veroorzaakt door de groep monopolies met — f 0.9 miljoen, de producten met — f 1.7 miljoen en de bedrijven met — f 1.4 miljoen.

De belastinggroep en de groep diverse middelen brachten resp. f 2.1 en f 0.6 miljoen meer op.

Bij het achterblijven van het totaal der middelen t.o.v. de fractioneele jaarraming in de verslagmaand ten bedrage van f 15 miljoen en in de eerste elf maanden van 1931 van in totaal f 196.2 miljoen, moet in aanmerking worden genomen dat verschillende middelen, in hoofdzaak de kohierbelastingen, de producten, sommige bedrijven en eenige middelen van de groep „Diversen” zoals winstaandeelen, mijnconcessies enz. niet regelmatig over een jaar binnenvloeien, doch op onregelmatige wijze worden betaald.

De verschillen in de opbrengst tusschen de maanden November 1931 en November 1930 en tusschen de eerste elf maanden van 1931 en van 1930 worden bij de verschillende middelen-groepen, in hoofdzaak door de n.v. afwijkingen veroorzaakt:

Belastingen.

De navolgende heffingen vertoonen in de afgelopen elf maanden in totaal een achteruitgang, t.o.v. 1930 van f 31.6 miljoen.

Omschrijving	Opbrengst in miljoenen guldens					Eerste 11 maanden van 1931 minder dan 1930
	November 1931	November 1930	Eerste 11 maanden van 1931	Eerste 11 maanden van 1930	1929	
Invoerrechten . .	4.5	5.7	51.3	70.4	88.2	19.1
Uitvoerrechten .	0.3	0.5	3.9	8.2	12.2	4.3
Statistiekrecht .	0.2	0.4	3.1	4.7	5.9	1.6
Accijnzen	3.1	3.6	34.4	39.7	38.9	5.3
Zegelrecht	2.1	0.7	10.2	10.9	13.1	0.7
Overschr. recht .	0.1	0.1	2.1	2.4	2.4	0.3
Slachtbelastingen	0.5	0.5	5.8	6.1	6.5	0.3
Totaal	10.8	11.5	110.8	142.4	167.2	31.6

Bij vergelijking van de opbrengst 1931 met die van 1930 dient er rekening mede te worden gehouden, dat ingaande 1 Januari 1931 de invoerrechten werden verhoogd met 10 procenten, terwijl ook het handelszegel en het ontschepingsgeld werden verhoogd.

Een nadere uitsplitsing van de opbrengst der accijnzen leidt tot onderstaande groepeerings:

Omschrijving	Opbrengst in miljoenen guldens					11/12 raming 1931
	November 1931	November 1930	Eerste 11 maanden van 1931	Eerste 11 maanden van 1930	1929	
Petroleum	0.7	1.1	10.3	11.2	11.8	32.1
Benzine	1.7	1.7	16.5	18.5	16.1	
Lucifers	0.6	0.7	6.8	9.0	9.8	10.1
Gedistilleerd . . .	0.06	0.06	0.7	0.9	1.04	
Tabak	0.008	0.009	0.09	0.09	0.1	0.1
Totaal	3.1	3.6	34.4	39.7	38.8	43.4

De kohierbelastingen bleven in de eerste elf maanden van 1931, zooals uit de hieronder opgenomen vergelijkende specificatie blijkt, met uitzondering van de personeele belasting en de verponding bij de opbrengst van de eerste elf maanden van 1930 ten achter.

Omschrijving	Opbrengst in miljoenen guldens					
	November		Eerste 11 maanden			
	1931	1930	1929	1931	1930	1929
Personeele belasting . .	0.5	0.4	4.7	4.7	4.7	4.5
Inkomstenbelasting . .	4.4	4.6	5.8	42.—	46.1	46.7
Vennootschapsbelasting	6.7	3.5	5.2	22.3	32.9	37.1
Verpondingbelasting . .	0.3	0.3	0.4	13.—	8.—	5.2
Landelijke inkomsten . .	3.6	3.6	2.8	31.—	34.5	34.9
Totaal	15.5	12.4	14.7	113.0	126.2	128.4

De hoge opbrengst der verponding is veroorzaakt door de belangrijke betalingen op aanslagen van vorige jaren.

De landelijke inkomsten, nader uitgesplitst, geven het volgende beeld:

Omschrijving	Opbrengst in miljoenen guldens					
	November		Eerste 11 maanden			
	1931	1930	1929	1931	1930	1929
Landrente Java						
en Madoera	3.1	3.—	2.—	28.5	31.2	31.6
Alle overige	0.5	0.6	0.6	2.6	3.3	3.3
Totaal	3.6	3.6	2.8	31.—	34.5	34.9

De overige belastingen brachten in verslagmaand f 385.000 op tegen f 716.000 in November 1930.

Monopolies.

De monopolies brachten in verslagmaand f 0.9 miljoen minder op dan in November 1930, terwijl de totaalopbrengst in de eerste elf maanden van 1931 f 11.2 miljoen achterbleef bij die over dezelfde periode van 1930.

Deze f 11.2 miljoen werden voor f 8.4 miljoen gevormd door achteruitgang van de opbrengst van den opiumverkoop.

Producten.

De opbrengst van de producten bedroeg in November 1931 f 3.04 miljoen tegen f 4.74 miljoen over dezelfde maand in 1930 of f 1.7 miljoen minder, in hoofdzaak veroorzaakt door de mindere opbrengsten van tin en boschproducten ad resp. f 1.5 miljoen en f 0.15 miljoen.

Bedrijven.

De opbrengst van deze groep bedroeg over November 1931 f 1.3 miljoen minder dan in dezelfde maand van 1930. De oorzaak hiervan is in hoofdzaak gelegen in de mindere opbrengst van het havenwezen, van den P.T.T. en de S.S. ad resp. f 0.15, f 0.2 en f 1.18 miljoen. De achteruitgang van deze groep gedurende de eerste elf maanden van het jaar 1931 t.o.v. 1930 steeg tot f 16.6 miljoen.

De totaal-opbrengsten van de S.S. bleven in de eerste elf maanden f 12.2 miljoen bij die van het vorige jaar ten achter. Verdeeld naar de verschillende lijnen was dit verschil:

Java	f 9.5 miljoen
Sum. Westkust	„ 0.9 „
Zuid-Sumatra	„ 1.4 „
de-Atjeh-tram	„ 0.4 „

Diverse middelen.

Deze groep bracht in verslagmaand f 3.5 miljoen op tegenover f 2.9 miljoen in November 1930. De opbrengst in de eerste elf maanden van 1931 was f 8 miljoen minder dan die in de overeenkomstige periode van 1930. Het achterblijven van de opbrengst over de eerste elf maanden bij de fractioneele jaarraming met een bedrag van f 12.9 miljoen en bij dezelfde periode van 1930 met f 8 miljoen vindt zijn oorzaak

in het achterblijven van bijna alle middelen, welke tot deze groep behooren.

Slechts de opbrengst der weeskamers en schoolgelden gaven een gunstig verschil te zien respectievelijk van f 0.127 miljoen en f 0.161 miljoen.

Mijnconcessies brachten in verslagmaand f 0.157 miljoen op tegen f 0.034 miljoen in November 1930, terwijl in de eerste elf maanden van 1931 hierop f 4.641 miljoen werd ontvangen tegenover f 5.915 miljoen in dezelfde periode van 1930.

De opbrengst van den afkoop van heerendiensten in de Buitengewesten was in November 1931 f 0.462 miljoen tegen f 0.364 miljoen in November 1930; de totaal-ontvangsten bedroegen in de eerste elf maanden van 1931 f 5.036 miljoen en in dezelfde periode van 1930 f 6.222 miljoen.

De ontvangsten van het gevangeniswezen bedroegen in November 1931 f 0.4 miljoen tegen f 0.5 miljoen in November 1930; de totaal-ontvangsten hier- van bedroegen in de eerste elf maanden van 1931 f 4.4 miljoen tegen f 5.1 miljoen in dezelfde periode van 1930.

De opbrengsten van de andere tot deze groep be-

hoorende middelen geven geen aanleiding tot bijzondere vermelding, met uitzondering van de baken- en loodsgelden, welke in verslagmaand f 0.05 miljoen achterbleven bij November 1930 en in de eerste elf maanden van 1931 totaal f 0.83 miljoen minder opbrachten dan in dezelfde periode van 1930.

Het algemeen verloop der landsmiddelen in het loopende jaar in vergelijking met de twee voorafgaande jaren moge blijken uit het volgende overzicht:

Maand	Opbrengst in miljoenen guldens					
	Per maand			t/m. de maand		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Januari	51.9	53.5	45.2	51.9	53.5	45.2
Februari	48.9	42.2	36.0	100.8	95.7	81.2
Maart	50.4	43.7	37.1	151.2	139.4	118.3
April	51.3	45.1	38.3	202.4	184.5	156.6
Mei	53.8	52.3	39.1	256.2	236.8	195.7
Juni	61.2	50.4	45.3	317.4	287.2	241.0
Juli	67.0	65.3	49.5	384.4	352.5	290.5
Augustus	62.2	52.5	46.3	446.5	405.0	336.8
September	62.4	59.3	46.2	508.9	464.3	383.1
October	71.6	57.2	41.4	580.4	521.5	424.5
November	56.1	46.9	45.6	636.6	568.4	470.2
December	72.2	64.7		708.7	632.6	

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE GESPECIALISEERDE BANKEN IN DUITSCHLAND. I.

Prof. Dr. K. Mellerowicz te Berlijn schrijft ons:

Inleiding.

Uitoeffening van het algemeene bankbedrijf en specialisatie zijn ook in het bankwezen twee tegenstrijdige begrippen. De voor- en nadeelen van elk van beiden zijn zoo groot, dat men niet mag verwachten, dat de praktijk zich ooit ten gunste van het eene of het andere zal uitspreken. Uitoeffening van het algemeene bankbedrijf en specialisatie komen in het bankwezen in drie verschillende vormen voor: zij betreffen in de eerste plaats de cliënten der bank, voorts het gebied van de door haar behandelde zaken, terwijl er tenslotte nog een regionale uitoeffening van het algemeene bankbedrijf en regionale specialisatie te constateeren valt. De Deutsche algemeene of credietbank huldigt het eerstgenoemde principe zoowel ten aanzien van de cliënten als ten aanzien van de transacties; de Berlijnsche grootbank dat van de drie vormen van uitoeffening van het algemeene bankbedrijf, omdat zij niet lokaal georiënteerd is, bijna alle zaken doet, terwijl haar cliënten zich — zoowel wat de passieve als de actieve crediettransacties betreft — bijna op elk gebied van het bedrijfsleven bevinden.

De mate van specialisatie in de drie genoemde richtingen is zeer verschillend. De plaatselijke specialisatie in het bankwezen, welke veel ouder is dan het plaatselijke algemeene bankbedrijf, neemt sterk af tengevolge van de verdwijning van den particulieren bankier en de overneming van vele locale en provinciale credietbanken door de Berlijnsche grootbanken. De specialisatie op een bepaald gebied, zonder gelijktijdige specialisatie ten aanzien van een bepaald soort cliënten, vindt haar belichaming in de particuliere bankiers en de kleine plaatselijke banken, die min of meer zuiver het type van de deposito-bank vertegenwoordigen, en zich slechts met moeite en met groote offers naast de algemeene bank kunnen handhaven. Het toenemend verdwijnen van de zuivere deposito-banken beteekent ook een achteruitgang van de zakelijke specialisatie.

In tegenstelling met de zuiver plaatselijke en zakelijke specialisatie heeft de specialisatie ten opzichte van de cliënten in het bankbedrijf tijdens de inflatie een groote vlucht genomen. Zij dateert echter reeds van veel vroeger tijd. De ten aanzien van de cliënten gespecialiseerde banken kunnen verdeeld in:

- gespecialiseerde banken voor bepaalde bedrijfstakken (Bedrijfsbanken)¹⁾;
- gespecialiseerde banken voor bepaalde beroepen (Werknemersbanken) en
- gespecialiseerde banken voor één cliënt (Concernbanken, „Hausbanken“).

De specialisatie ten aanzien van de cliënten gaat bij deze banken gewoonlijk gepaard met een plaatselijke specialisatie en vaak ook met specialisatie ten aanzien van bepaalde, door de belangen van den cliënt aangegeven, zaken. Toch is deze plaatselijke en zakelijke specialisatie slechts een begeleidend verschijnsel van de specialisatie ten aanzien van de cliënten. Deze gespecialiseerde banken danken haar ontstaan aan de behoefte aan specialisatie ten aanzien van de cliënten en niet aan die aan plaatselijke en zakelijke specialisatie. Derhalve is het initiatief tot oprichting daarvan ook van den betrokken kring van cliënten uitgegaan. Gewoonlijk is zij gebaseerd op het denkbeeld van de belanghebbenden om zich *door concentratie bij eigen banken van het eigen kapitaal te bedienen, ten einde onafhankelijk te worden van de algemeene banken.* Daarbij speelt vaak de overweging een rol, dat de algemeene banken niet in voldoende mate in de eigen credietbehoefte voorzien. Zodoende vindt de oprichting van de op de cliënten georiënteerde gespecialiseerde banken gewoonlijk in doelbewuste tegenstelling met de algemeene banken plaats en is zij vaak een reactie op de gebreken van het principe van de uitoeffening van het algemeene bankbedrijf.

Bedrijfsbanken.

De voor- en nadeelen van beide principes: uitoeffening van het algemeene bankbedrijf en specialisatie, blijken het duidelijkst uit de ontwikkeling van de op bepaalde bedrijfstakken gespecialiseerde banken. De voordeelen van de uitoeffening van het algemeene bankbedrijf openbaren zich, wat de algemeene bank betreft, in hoofdzaak ten opzichte van de kapitaal-kraft en de risicoverdeeling. Door de uitoeffening van het algemeene bankbedrijf vloeien haar deposito's uit alle takken van het bedrijfsleven en uit alle deelen van het land toe. Zij kunnen tengevolge van de uitoeffening van het algemeene bankbedrijf, het credietrisico zooveel mogelijk verdeelen. Aan den anderen kant vormt de uitoeffening van het algemeene

¹⁾ Bij gebrek aan een Nederlandsch woord voor het Duitse „Branchebanken“ (niet te verwarren met het Engelse branch-banking) hebben wij dit met Bedrijfsbanken vertaald. (Red.).

bankbedrijf echter tevens een zwakke zijde van de algemeene banken; als reactie op haar gebrek aan specialisatie toch worden vaak bedrijfsbanken opgericht.

De uitoefening van het algemeene bankbedrijf brengt mede, dat de cliënt uit een bepaald bedrijf over het algemeen bij de algemeene bank niet die mate van bekendheid met de bijzondere omstandigheden van zijn bedrijf en daarmee van inzicht voor zijn behoeften vindt, waarop hij kan rekenen bij een in zijn bedrijf gespecialiseerde bank met een uit dezen kring afkomstige directie. Voorts had de toenemende concentratie in het Deutsche bankwezen, die gepaard ging met een achteruitstelling van de middelmatige en kleine plaatselijk gespecialiseerde banken, over het geheel beschouwd, tengevolge, dat de betrekkingen tusschen credietbank en cliënt minder persoonlijk werden.

Het ontstaan van de bedrijfsbanken is verder aan de credietpolitiek van de grootbanken toe te schrijven, daar deze de credietverleening aan het klein- en middenbedrijf ten gunste van de groote ondernemingen hebben verwaarloosd, een politiek waarvoor de opeenhooping van groote kapitalen bij enkele banken eerder bevorderlijk dan remmend werkt.

Naast deze redenen, die in de structuur en in de politiek van de credietbanken gelegen zijn, gaven ook de abnormale economische omstandigheden aanleiding tot oprichting van bedrijfsbanken. De oprichting van talrijke bedrijfsbanken tijdens de inflatie was ook een gevolg van de gebrekkige credietverleening door de algemeene banken. Dit moet echter in dit geval niet aan de structuur of de politiek van de algemeene banken worden toegeschreven, doch aan het feit, dat het door de inflatie niet mogelijk was de grotere credietbehoefte van het bedrijfsleven te dekken.

De bovengenoemde feiten waren voor bepaalde bedrijfstakken aanleiding om door de oprichting van eigen banken hun geldmiddelen zelf te gaan beheeren. Zoodoende draagt de oprichting van bedrijfsbanken het karakter van een coöperatieve actie voor „self help” van bepaalde bedrijfstakken. Het coöperatieve karakter van de bedrijfsbanken — ook al is haar juridische vorm vaak niet die van de coöperatieve vereeniging, doch die van de naamloze vennootschap — blijkt uit het feit, dat, bij de oprichting, het kapitaal en de directie van deze banken in hoofdzaak uit het betreffende bedrijf zijn voortgekomen en dat de voordeelen in principe uitsluitend aan de belanghebbenden ten goede komen.

De ontwikkeling van tal van bedrijfsbanken heeft haar oorspronkelijk karakter min of meer vervaagd, hetgeen toe te schrijven is aan de nadeelen, die voortvloeien uit het principe van de specialisatie. Deze ontwikkeling toont, dat niet alleen de zwakke zijde van de uitoefening van het algemeene bankbedrijf de sterke zijde van de specialisatie beteekent, doch dat anderszits ook de sterke zijde van de uitoefening van het algemeen bankbedrijf de zwakke zijde van de specialisatie is. Al zijn de bedrijfsbanken de meerderen van de algemeene banken, wat haar kennis van het bedrijf en de daaruit voortvloeiende meer individuele behandeling van de credietbehoeften van haar cliënt betreft, zoo zijn zij ten aanzien van de kapitaalcracht en de risicoverdeeling haar minderen.

De ondergeschiktheid der bedrijfsbanken ten opzichte van het kapitaal openbaarde zich in bijzondere moeilijkheden bij de financiering. De bedrijfsbanken waren niet in staat, zich van haar taak van zuivere credietbemiddelaars te kwijten, d.w.z. de credietbehoefte van enkele cliënten uit de deposito's van andere cliënten te bevredigen, want alle leden van het bedrijf zijn *gelijktijdig* afhankelijk van de speciale financiële omstandigheden van het bedrijf, inzonderheid wat de vraag naar seizoencredieten betreft. De bedrijfsbanken zagen zich dus op een bepaald tijdstip tegenover groote credietaanvragen van den geheelen bedrijfstak gesteld, die zij uit de deposito's van dezen bedrijfstak niet konden dekken, terwijl deposito's uit

andere bedrijfstakken haar niet ter beschikking stonden.

Dit is een nadeel van specialisatie ten aanzien van de cliënten. Zoolang zij zich tot de financiering van haar eigen bedrijf beperkten, konden zij niet rekenen op deposito's van andere bedrijfstakken. Zij waren dus aangewezen op de credietbanken, op de geldmarkt of op bijzondere credieten uit openbare middelen. Dit bracht mede, dat zij voor het verkrijgen van geld meer moesten betalen dan de credietbanken, die de beschikking hadden over groote bedragen aan deposito's; in het belang van haar cliënten moesten zij echter met een kleinere rentemarge dan de credietbanken genoegen nemen. Deze financieringsmoeilijkheden verminderden de rentabiliteit en stelden anderzijds aan de liquiditeitspolitiek hooge eischen. Bovendien was het credietrisico der bedrijfsbanken grooter; een risicoverdeeling, zooals bij de algemeene banken, bestond voor haar in haar kwaliteit van bank voor één enkelen bedrijfstak niet.

Deze uit de specialisatie voortvloeiende nadeelen, waardoor eenige bedrijfsbanken in een impasse zijn geraakt, verklaren waarom zich bij tal van bedrijfsbanken een tendens tot uitbreiding van den kring van cliënten en zaken heeft vertoond. De plaatselijke specialisatie daarentegen is blijven voortbestaan. Door de toelating van andere zakenrelaties dan die, welke tot den oorspronkelijken bedrijfstak behoorden, kregen de bedrijfsbanken niet alleen nieuwe credietnemers, doch tevens nieuwe crediteuren. In dezelfde lijn lag de uitbreiding van het zakengebied van de bijzondere transacties ten behoeve van de financiering van het oorspronkelijke bedrijf tot het algemeene bankbedrijf. Deze uitbreiding vergrootte de kapitaalbasis der bedrijfsbanken, verminderde haar afhankelijkheid van andere banken en van de geldmarkt en had een verdeling van het credietrisico tengevolge. Deze voordeelen kwamen uiteraard ook aan het speciale bedrijf ten goede.

De uitbreiding van den kring der cliënten ging natuurlijk met een toetreding in de directie der bedrijfsbanken van de nieuw toegetreden bedrijfstakken gepaard. De oorspronkelijke directieleden hebben evenwel in den regel hun invloed op de door hen opgerichte instelling weten te behouden. Er dient echter op te worden gewezen, dat niet alle bedrijfsbanken haar werkzaamheid op de hier geschetste wijze hebben uitgebreid.

* *

Het bankwezen voor specialè bedrijven is niet een verschijnsel uit de inflatie, doch dateert reeds van veel vroeger. De gewestelijke credietbanken („Landschaften”) zijn de oudste Deutsche bedrijfsbanken. De eerste werd reeds in 1770 opgericht. Zij dragen evenals de later opgerichte coöperatieve landbouwcredietbanken en de stedelijke credietbanken („Stadtschaften”) het karakter van aaneensluitingen op coöperatieven grondslag in een bepaalden bedrijfstak, die ten doel hebben onderling de credietbehoeften te bevredigen. De hypotheekbanken daarentegen zijn ook wel gespecialiseerd ten aanzien van bepaalde soorten zaken en cliënten, doch zij zijn niet op coöperatieven grondslag georganiseerd, zooals de zoo juist genoemde credietinstellingen.

In de tweede helft der negentiende eeuw, ten deele ook nog in het begin van deze eeuw, werden als „self help” actie van het slagersbedrijf, de *veemarktbanken* opgericht. Het kapitaalarme slagersbedrijf, dat vaak gedwongen was crediet te verlenen, moest zijnerzijds ook weder crediet nemen bij zijn leveranciers, de commissarissen en handelaars in vee. Het slagersbedrijf wenschte derhalve financieel onafhankelijk te worden van de leveranciers, hetgeen bij de weinig tegemoetkomende houding van de grootbanken leidde tot de oprichting van eigen banken, welker taak in hoofdzaak bestond uit de vervanging van de credieten der com-

missionairs en handelaars in vee. Na de inflatie breidde zich de kring der cliënten tot de handelaars in vee uit, die hun geld hadden verloren en op crediet voor den inkoop van vee, welke slechts à contant kon geschieden, waren aangewezen. Bovendien breidden eenige veemarktbanken haar cliëntenkring ook uit tot personen, die niet bij de veemarkt geïnteresseerd waren, inzonderheid tot andere takken van den handel in levensmiddelen, terwijl zij ook het algemeene bankbedrijf gingen uitoefenen. De ontwikkeling van zulk een vergrootte bedrijfsbank blijkt uit de volgende balansen van de Handelsbank A.G., te Berlijn.¹⁾

	31 December		
	1928	1929	1930
Aandeelenkapitaal	2.835.000,—	2.835.000,—	2.835.000,—
Totaal eigen middelen	3.698.000,—	3.627.000,—	3.631.517,01
Crediteuren	19.555.995,63	20.689.716,80	20.274.225,42
Waarvan bankschulden	3.822.327,75	4.198.535,72	2.707.547,02
Balanstotaal	23.165.235,49	24.318.303,65	23.906.254,10
Chèques, wissels en deviezen...	4.421.742,34	4.430.493,73	4.179.971,34
Nostro-tegoed bij banken	1.265.782,58	930.800,41	869.699,53
Voorschotten op goederen en verscheepte goederen ¹⁾	914.845,27	1.321.704,06	1.284.596,68
Debiteuren	10.486.876,21	13.210.919,85	14.117.841,32

Behalve de financiering van de bij de veemarkt geïnteresseerden, doet de veemarktbank ook zaken met belanghebbenden bij den ganzen-, groenten- en eierenhandel, zoowel ten aanzien van den binnenlandschen handel als van den invoer. De post „Voorschotten op goederen en verscheepte goederen” heeft betrekking op de financiering van deze takken van den handel in levensmiddelen, welks ontwikkeling door de depressie tot stilstand kwam. Een juist inzicht in de kwantitatieve verhouding tusschen de financiering van veetransacties en van transacties van de andere takken van het levensmiddelenbedrijf, waaruit de uitbreiding van den werkkring van deze veemarktbank zou moeten blijken, is niet mogelijk, omdat de aard van de debiteuren, evenmin als die van de wissels en deviezen wordt vermeld. Ook de crediteuren kunnen niet in bedrijfsgroepen worden gesplitst. De invloed van de depressie op den omvang van de transacties der bank uit zich in de afzonderlijke posten van de balans over het algemeen tusschen matige grenzen, hetgeen moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat de levensmiddelenhandel in mindere mate conjunctuurgevoelig is dan de andere takken van het bedrijfsleven. In ieder geval is een beoordeeling van den invloed van de toenemende depressie in 1931 op de bank nog niet mogelijk.

Het groote aantal bedrijfsbanken, dat tijdens de inflatie werd opgericht, is vooral toe te schrijven aan het feit, dat talrijke bedrijven hun kapitaal door de inflatie hadden verloren en dat de algemeene banken anderzijds niet in staat waren, de grootere credietbehoefte van het bedrijfsleven te dekken. Van de tijdens de inflatie opgerichte bedrijfsbanken moeten in de eerste plaats de *graancredietbanken* worden vermeld, die een plaats van betekenis zijn gaan innemen. Haar taak beperkt zich in de eerste plaats tot de financiering van den binnen- en buitenlandschen graanhandel (discontoeering van wissels, beleeningen van ceelen, vrachtbrieven, cognossemmenten). De boven uiteengezette, uit de specialisatie naar de bedrijven voortspuitende, moeilijkheden noodzaakten tal van graancredietbanken den kring harer cliënten tot andere bedrijven en den aard der transacties tot alle bankzaken uit te breiden. De graancredietbanken hebben een centrale instelling, de *Zentrale der Deutschen Getreidekreditbanken A.G.* te Berlijn, waarvan de meerderheid der aandelen in handen van de Rentenbankkreditanstalt en van de Seehandlung is.

Ter verkrijging van het tijdens de inflatie verloren bedrijfskapitaal van de suikerindustrie werden twee suikercredietbanken opgericht, die elk door haar nau-

¹⁾ Deze bank heeft begin Maart haar betalingen gestaakt. Prof. Mellerowicz heeft hiervan geen melding kunnen maken, daar zijn artikel eind Februari reeds in ons bezit was. (Red.).

we relaties met de grootbanken een leening konden opnemen. Bovendien financieren zij de loopende credietbehoefte, alsmede inzonderheid de credietbehoefte van de suikerindustrie gedurende de campagne. Van de overige tijdens de inflatie opgerichte gespecialiseerde bedrijfsbanken noemen wij nog de *Bank für Landesproduktenhandel*, de *Seehandelsbank* (visscherij), de *Düngercreditbank*, de *Kartoffelcreditbank*, de *Kohlenbank*. Een groot aantal van de tijdens de inflatie opgerichte bedrijfsbanken zijn door moeilijkheden bij de financiering in een impasse geraakt, waardoor in sommige gevallen tot liquidatie of tot fusie met een algemeene bank moest worden overgegaan.

Nadruk verboden

(Slot volgt.)

AANTEKENINGEN.

Het pondenverlies van de Nederlandsche Bank.

De vorige week is een wetsontwerp ingediend betreffende de regeling van het verlies, dat de Nederlandsche Bank heeft geleden op haar pondenbezit.

De omvang van het verlies zal zich, in verband met de met Ned.-Indië over de ponden der N. B. gesloten overeenkomst, bewegen tusschen 28½ en 30 miljoen gulden. Vergelijkt men dit geweldige verlies met de baten, welke de deviezenpolitiek van de centrale bank in de laatste jaren heeft opgeleverd, zoo blijkt, dat deze toch nog zeer voordeelig is geweest. Sinds Nederlands terugkeer tot den gouden standaard in 1925 beliepen de winsten op buitenlandsche wissels en saldi der N. B. de volgende bedragen:

1925/26	f 9.166.626,33
1926/27	„ 8.942.352,04
1927/28	„ 6.208.583,46
1928/29	„ 10.500.479,87
1929/30	„ 10.326.445,20
1930/31	„ 5.734.200,16

Het is de bedoeling van het wetsontwerp om een geleidelijke afschrijving van het pondenverlies in de komende jaren mogelijk te maken. Afschrijving in eens zou, waar de gewone en buitengewone reserve der N. B. momenteel ruim 15½ miljoen gulden beloopt, vermoedelijk ruim de helft van het aandeelenkapitaal van 20 miljoen gulden opeischen. Het is begrijpelijk, dat men bij eene instelling als de N. B., die, ook al is haar „earning power” door inkrimping van de deviezenpolitiek aanmerkelijk achteruitgegaan, niettemin uit hoofde van haar monopolie in een zeer hechte positie verkeert, en wier prestige door acute waardedaling harer aandelen zeer zou worden geschaad, een geleidelijke afschrijving heeft verkozen boven een schoonmaak ineens.

De voorgestelde regeling is de volgende. Aan de winst van het loopende boekjaar zal een zeker bedrag worden onttrokken voor afschrijving op het pondenverlies; voorts wordt de gewone reserve (thans ruim 7½ miljoen) verminderd tot 3 miljoen, terwijl de bijzondere reserve (thans 8 miljoen) wordt verminderd tot 5 miljoen. Door een en ander wordt het pondenverlies teruggebracht tot ruim 20 miljoen. Dit laatste bedrag zal worden afgeschreven uit de winsten der volgende jaren, in verband waarmee eene tijdelijke wijziging van de winstregeling wordt voorgesteld. Om geen „gat” in de activa te krijgen ten beloope van het nog niet afgeschreven deel van het verlies, zal de Staat tegenover de N. B. een rentelooze schuldvordering erkennen tot het bedrag van het restant-verlies, welke schuldvordering telken jare wordt verminderd met de overeenkomstig de nieuwe winstregeling te bewerkstelligen afschrijvingen.

Volgens de bestaande winstregeling, te vinden in art. 31 der Bankwet 1919, werd van de nettowinst eerst een bedrag ten beloope van 3½ pCt. dividend voor aandeelhouders bestemd; van de rest behoefte laatstelijk niets meer voor de gewone reserve te worden besteed, daar deze het statutaire minimum had bereikt; van deze rest werd nu eerst 3½ pCt. aan

tantièmes afgetrokken; hierna kregen de aandeelhouders een kwart en de Staat drie kwart, totdat het dividend 7 pCt. bedroeg; van het dan nog resteerende ontvingen aandeelhouders een achtste en de Staat zeven achtsten.

De nieuwe regeling luidt als volgt: van de nettowinst wordt de helft, met een minimum van 1 miljoen gulden, besteed voor afschrijving op het pondenverlies; daarna wordt de gewone reserve, als deze onverhoopt beneden de 3 miljoen mocht zijn gedaald, weder tot dit bedrag aangevuld; de overwinst wordt gelijkelijk verdeeld tusschen aandeelhouders en Staat, totdat aandeelhouders een dividend van 5 pCt. zullen hebben genoten; wat dan nog overschiet, wordt besteed voor verdere afschrijving op het verlies.

Willen aandeelhouders aan hun 5 pCt. dividend komen, zoo is bij een kapitaal der N. B. van 20 miljoen gulden en aannemende, dat voor aanvulling van de gewone reserve niets noodig zal zijn, minstens een winstbedrag noodig van 4 miljoen gulden. Naarmate er boven dit bedrag overwinst wordt behaald, zal zich de totale afschrijving sneller kunnen voltrekken.

Van het netto-winstsaldo in de laatste jaren geeft onderstaand staatje een beeld:

Boekjaar	Te verdeen winstsaldo	Dividend
1925/26.....	f 8.045.863,86	9,1 %
1926/27.....	„ 11.635.697,23	9,1 „
1927/28.....	„ 10.662.345,34	10,4 „
1928/29.....	„ 13.534.610,58	11,9 „
1929/30.....	„ 13.676.248,12	12, „
1930/31.....	„ 5.032.761,90	7,2 „

Gezien de belangrijke vermindering van de buitenlandsche portefeuille en de matige stijging van de binnenlandsche uitzettingen in het loopende jaar en gelet op den lagen rentestand, is het begrijpelijk, dat in de toelichting tot het aanhangige wetsontwerp de verwachting wordt geuit, dat de winsten voorloopig binnen bescheiden grenzen zullen blijven; het zal dus wel verscheiden jaren duren, alvorens de afschrijving van het verlies geheel zal zijn beëindigd.

Wereldproductie van petroleum in de jaren 1929 tot 1931.

In aansluiting op de artikelen van Dr. W. Mautner in het vorige en in dit nummer geven wij hieronder de voorloopige productiecijfers van de afzonderlijke landen over 1931, vergeleken met de overeenkomstige cijfers in de jaren 1930 en 1929 (in 1000 barrels).

	1931		1930		1929	
	Hoeveelheid totaal	% v. het totaal	Hoeveelheid totaal	% v. het totaal	Hoeveelheid totaal	% v. het totaal
Ver. Staten	850.275	62.1	898.011	63.7	1.007.323	67.8
Rusland	161.900	11.8	125.555	8.9	99.507	6.7
Venezuela	118.770	8.7	136.669	9.7	137.472	9.3
Roemenië	47.600	3.5	41.624	3.0	34.758	2.3
Perzië	44.300	3.2	45.828	3.3	42.145	2.8
Ned.-Indië	35.500	2.6	41.729	3.0	39.279	2.6
Mexico	33.039	2.4	39.530	2.8	44.688	3.0
Colombia	18.237	1.3	20.346	1.4	20.385	1.4
Argentinië	11.608	0.8	9.002	0.6	9.391	0.6
Peru	10.106	0.7	12.449	1.0	13.422	1.0
Trinidad	9.769	0.7	9.419	0.7	8.716	0.6
Br.-Indië	8.190	0.6	8.292	0.6	8.747	0.6
Polen	4.340	0.3	4.904	0.3	4.988	0.3
Br.-Borneo ¹⁾	3.689	0.3	4.907	0.3	5.290	0.4
Russ. Sakhalin	2.240	0.2	1.805	0.1	1.134	0.1
Japan ²⁾	1.990	0.2	1.950	0.1	2.023	0.1
Egypte	1.946	0.1	1.996	0.1	1.868	0.1
Ecuador	1.751	0.1	1.553	0.1	1.381	0.1
Duitschland	1.643		1.182		704	
Canada	1.584		1.522		1.117	
Irak	900		913		798	
Frankrijk	517	0.4	523	0.3	535	0.2
Tsj. Slowakije	185		157		93	
Italië	145		59		45	
Bolivia	25		56		—	
Andere landen	50		56		58	
Totaal	1.370.299	100.0	1.410.037	100.0	1.485.867	100.0

¹⁾ Sarawak. ²⁾ incl. Taiwan.

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.

(In Guldens).

	November 1931	Jan./Nov. 1931	Overeenk. periode 1930
<i>Belastingen.</i>			
Pachten	8.015	81.246	149.509
Invoerr. incl. Landsgoed.	4.458.910	51.267.737	70.412.012
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	265.454	3.869.011	8.237.927
Accijnzen	3.056.547	34.381.083	39.703.419
Andere ontv. I. U. en A...	18.924	210.788	261.200
Statistiekrecht	241.046	3.081.974	4.713.795
Personeele belasting	486.370	4.746.458	4.663.239
Inkomstenbelasting	4.427.922	42.017.915	46.099.106
Vennootschapsbelasting ..	6.686.999	22.322.686	32.872.289
Verponding	256.960	12.962.593	7.995.072
Recht van openb. verkoop.	83.472	2.874.684	2.905.838
Zegelrecht	2.071.252	10.156.535	10.918.640
Overschr. van vaste goed.	144.973	2.085.155	2.392.312
Recht v. succ. en overgang	59.880	387.897	362.894
Vergunning speelafels ..	4.925	79.973	81.750
Slachtbelastingen	537.111	5.818.176	6.111.336
Bijzondere bel. buitengew.	3.431	108.503	136.591
Hoofdgeld	5.093	64.108	71.496
Landelijke inkomsten....	3.624.359	30.966.502	34.517.345
Belasting op loterijen....	201.024	883.427	831.970
Totaal	26.642.667	228.366.451	273.437.740
<i>Monopolies.</i>			
Opium excl. opiumfabriek	1.801.444	23.569.707	32.019.869
Pandhuizen	1.595.413	20.738.864	23.236.432
Zout	1.290.230	13.742.070	14.006.269
Totaal	4.687.087	58.050.641	69.262.570
<i>Producten.</i>			
Kina en Thee	213.135	702.006	695.445
Landscaoutchoucbedrijf ..	173.329	2.112.434	3.379.293
Boschwezen	1.128.850	12.032.035	14.927.269
Goud en zilver	5.293	562.712	1.154.716
Banka-tin	624.899	18.944.789	27.450.633
Steenkolen	890.781	9.339.120	13.452.000
Totaal	3.036.287	43.743.096	61.059.356
<i>Bedrijven.</i>			
Havenwezen	619.747	11.849.774	13.350.624
Baggerdienst	539.250	3.099.327	3.953.869
Waterkracht en Electricit.	292.503	2.399.801	1.865.385
Landsdrukkerij	106.261	807.059	1.185.358
Post-, Telegr.- en Tel.dienst	2.273.811	26.629.194	28.881.287
Spoor- en Tramwegen....	4.001.186	53.062.938	65.221.225
Totaal	7.832.758	97.848.039	114.457.748
<i>Diverse middelen.</i>			
Aand.i/d. winst N.V., „Gem. Mijnb. Mij. Billiton”...	—	2.000.000	3.500.000
Aandeel i/d. winst van de Javasche Bank.....	—	1.441.104	3.599.839
Afstand van grond	163.457	2.767.565	2.983.945
Mijnconcessies	156.702	4.640.616	5.914.925
Boeten en verbeurdverkl.	126.905	1.329.000	1.496.059
Leges en salarissen, ontvangen d. de griffiers v/d. versch. rechtscoll. ..	40.972	421.046	416.302
Heffing terzake van gesl. werkovereenkomsten ..	14.762	190.155	455.557
Opbrengst d. Weeskamers	66.253	735.721	609.477
Kadaster	30.457	362.362	416.543
Ontvangsten van het * Gevangeniswezen	367.280	4.434.270	5.067.910
Afkoop heerdienst. B.G.	461.589	5.036.022	6.221.587
Schoolgelden	477.471	5.282.797	5.121.850
Ontv. groote ziekeninrichtingen en krankzinnigengestichten	78.303	993.980	991.498
Ijk van maten en gew...	45.999	570.728	528.067
Verk. en verh. van huizen	181.191	2.100.486	2.098.658
Ontv. waterleidingen	78.061	483.509	593.186
Bakengelden	236.239	2.319.307	2.773.073
Loodsgelden	236.018	2.679.639	3.051.635
Allerlei	711.978	4.364.541	4.330.801
Totaal	3.473.717	42.152.848	50.170.912
Totaal generaal	45.672.516	470.161.129	568.388.326

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betekent: Cijfers nog niet ontvangen.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk. { Disc. Wissels. 3 29 Sept. '31	Lissabon .... 7 8 Aug. '31
{ Bel. Binn. Eff. 4 29 Sept. '31	Londen ..... 4 10 Mrt. '32
{ Vrsch. in R.C. 4 29 Sept. '31	Madrid ..... 6 1/2 8 Juli '31
Athene ..... 11 20 Febr. '32	N.-York F.R.B. 3 25 Febr. '32
Batavia ..... 4 1/2 10 Mrt. '30	Oslo ..... 5 3 Mrt. '32
Belgrado ..... 7 1/2 20 Juli '31	Parijs ..... 2 1/2 9 Oct. '31
Berlijn ..... 6 9 Mrt. '32	Praag ..... 6 22 Dec. '31
Boekarest ..... 7 3 Mrt. '32	Pretoria .... 6 15 Nov. '31
Brussel ..... 3 1/2 13 Jan. '32	Rome ..... 7 28 Sept. '31
Budapest ..... 7 19 Jan. '32	Stockholm .. 5 3 Mrt. '32
Calcutta ..... 6 25 Febr. '32	Tokio .... 5.84 10 Mrt. '32
Dantzig ..... 5 24 Nov. '31	Weenen ..... 8.11 Nov. '31
Helsingfors ..... 7 12 Febr. '32	Warschau... 7 1/2 3 Oct. '30
Kopenhagen .... 5 11 Mrt. '32	Zwits. Nat. Bk. 2 22 Jan. '31

GELDKOERSEN.

OPEN MARKT.

	1932				1931	1930	1914
	12 Mrt.	7/12 Mrt.	29 Feb./5 Mrt.	22/27 Feb.	9/14 Mrt.	10/15 Mrt.	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	1 1/8	1 1/8-1/4	1 1/8-1/4	1 3/16-2	1 1/16	27/16-11/16	3 1/8-3/16
Londen Daggeld... Partic. disc.	1 1/2-3	1 1/2-4	2-4	2 1/2-4	1 1/2-3	2 1/2-4 1/2	1 3/4-2
Berlijn Daggeld... Maandgeld Part. disc.	6 1/2-8	6 1/2-8 1/2	7 1/2-9 1/2	7-8 3/4	3-6	3-6 1/2	—
Waren-wissel.	6-1/4	6-8	7 1/4-8	7 1/4-8	5 1/4	5 1/4-6 1/8	—
New York Daggeld 1) Partic. disc.	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	1 5/8-3/4	3-4 1/4	1 3/4-2 1/2

1) Koers van 11 Mrt. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
8 Mrt. 1932	2.49 1/8	9.01	59.16 1/2	9.77 1/2	34.62 1/2	99 3/8
9 " 1932	2.48 7/8	9.21	59.17 1/2	9.77	34.60	99 3/8
10 " 1932	2.48 3/8	9.14	59.08	9.76 1/2	34.57 1/2	99 3/8
11 " 1932	2.48 3/8	9.02	59.12 1/2	9.77 1/2	34.65	99 3/8
12 " 1932	2.48 1/2	9.02 1/2	59.10	9.77	34.70	99 3/8
14 " 1932	2.48	8.98 1/2	59. —	9.77	34.70	99 3/8
Laagsted.w. 1)	2.4785	8.80	58.92 1/2	9.76	34.53	99
Hoogste d.w. 1)	2.49 1/2	9.40	59.20	9.78	34.70	99 3/8
7 Mrt. 1932	2.49 1/8	8.79	59.07 1/2	9.78 1/2	34.63	99 3/8
29 Febr. 1932	2.48 3/8	8.67 1/2	59.07 1/2	9.78	34.60	99 3/8
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
8 Mrt. 1932	48.15	35.25	7.40	1.47 1/2	12.90	19.07 1/2
9 " 1932	48.10	35.25	7.40	1.47 1/2	12.92 1/2	19.10
10 " 1932	48.10	35.25	7.40	1.47 1/2	12.91	19.02
11 " 1932	48.15	35.25	7.40	1.47 1/2	12.88	19.05
12 " 1932	48.12 1/2	35.25	7.36 1/2	1.48	—	—
14 " 1932	48.05	35.25	7.35	1.47 1/2	12.85	19. —
Laagsted.w. 1)	48. —	35.15	7.32 1/2	1.44	12.80	18.85
Hoogste d.w. 1)	48.20	35.25	7.42 1/2	1.51	12.95	19.30
7 Mrt. 1932	48.05	35.25	7.37	1.47 1/2	12.92	19.07 1/2
29 Febr. 1932	48.12 1/2	35.25	7.35	1.49	12.88	19.07 1/2
Muntpariteit	48.003	35.007	7.371	1.488	13.094	19.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
8 Mrt. 1932	50. —	49.75	49. —	4.10	—	2.35
9 " 1932	51. —	51. —	50.50	4.25	—	2.25
10 " 1932	50.75	50.75	50. —	4.20	—	2.23
11 " 1932	49.75	49.75	49.25	4.17 1/2	—	2.22 1/2
12 " 1932	50. —	49.75	49.25	4.15	—	2.22 1/2
14 " 1932	49.50	49.50	48.75	4.15	—	2.25
Laagsted.w. 1)	48.50	48.75	48.25	4. —	—	2.19
Hoogste d.w. 1)	51.15	51.05	50.50	4.30	—	2.30
7 Mrt. 1932	48.60	48.50	48.10	4. —	—	2.22 1/2
29 Febr. 1932	47.75	47.75	47. —	3.97 1/2	—	2.20
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 3/4	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. openave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
8 Mrt. 1932	3,70 1/2	3,92 1/16	23,78	40,14
9 " 1932	3,69 1/2	3,92 7/8	23,80	40,22
10 " 1932	3,62 7/8	3,94	23,82 1/2	40,31 1/2
11 " 1932	3,62 7/8	3,93 1/2	23,78	40,29
12 " 1932	3,62 1/8	3,93 3/4	23,80	40,29
14 " 1932	3,62 7/8	3,94	23,80	40,33
16 Mrt. 1931	4,85 1/2 1/16	3,91 1/2 1/16	23,80 1/2	40,07 1/2
Muntpariteit..	4,8667	3,90 3/8	23,81 1/2	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	27 Feb. 1932	5 Mrt. 1932	7/12 Maart '32 Laagste/Hoogste	12 Mrt. 1932
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 3/8	97 3/8
Athene	Dr. p. £	270	280	270	300
Bangkok...	Sh. p. tical	2/6	2/6	2/6	2/6
Budapest ...	Pen. p. £	29 1/2	20 1/2	20	21
Buenos Aires	d. p. \$	39 11/16	40 1/8	37 1/8	40 1/4
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/6 3/64	1/6 3/32	1/6 1/8	1/6 3/16
Constantin..	Piast. p. £	715	720	720	750
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/5 9/16	1/5 9/8	1/3 3/4	1/5 1/2
Kobe	Sh. p. yen	1/9 9/16	1/10 5/8	1/8	1/9 1/2
Lissabon ...	Escu. p. £	109 3/4	109 3/4	109 3/4	110 3/4
Mexico	\$ per £	9.37 1/2	10. —	9.80	11.50
Montevideo .	d. per £	30 1/2	30	29	32
Montreal ...	\$ per £	3.95 1/2	3.93	3.91	4.15
Riod. Janeiro	d. per Mil.	4 1/16	4 1/16	3 7/8	4 1/8
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/11 3/8	1/10 3/8	1/8 7/8	1/11 1/2
Singapore ..	id. p. \$	2/3 27/32	2/3 27/32	2/3 3/4	2/3 27/32
Valparaiso ..	\$ per £	29.10	29.10	29.25	31.50
Warschau ..	Zl. p. £	31	31 1/2	31	33 1/2

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 2)

	Londen 1)	N.York 2)	Londen
8 Mrt. 1932..	18 1/2	30 1/2	115/8
9 " 1932..	17 1/2	29 1/2	110 5/8
10 " 1932..	17 7/8	29 3/4	112/3
11 " 1932..	18 1/16	29 3/4	113/8
12 " 1932..	18 1/16	29 7/8	113/8
14 " 1932..	18 7/16	30	114-
16 Mrt. 1931..	14 1/2	31 1/2	84/11 1/2
27 Juli 1914..	24 1/16	59	84/11

1) In pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	29 Feb. 1932	7 Mrt. 1932
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank	47.203.993,72	69.773.077,47
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	311.194,77	150.309,94
Voorshotten aan Ned.-Indië	167.632.707,55	169.215.333,23
Id. aan Suriname	14.183.655,88	14.324. 25,19
Id. aan Curaçao	7.996.215,76	8.010.833,66
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitent. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	112.793.321,54	112.095.480,33
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabellen (d. op andere Staatsbedrijven 1)	2.500.000.—	2.500.000.—
Kasgeldleeningen aan gemeenten ...	23.600.907,75	28.270.221,28
	15.996.942,66	16.152.889,39
	79.276.334,23	72.373.268,85
Verplichtingen.		
Schatkistbiljetten in omloop	175.792.000.—	177.962.000.—
Schatkistpromessen in omloop	319.580.000.—	341.110.000.—
Waaran rechtstreeks bij De Nederlandsche Bank geplaatst	—	—
Zilverbons in omloop	1.929.512.—	1.919.024.—
Schuld op ult. Januari 1932 aan de gem. verstrekt wegens voor haar door de Rijksadm. geheven gem. ink. belast. en op. op de Rijksink. bel.	11.093.128,85	11.093.128,85
Schuld op ult. Januari 1932 aan de gem. verstrekt weg. aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede op. op die belastingen en op de vermogensbelasting	9.270.364,06	9.270.364,06
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	40.472.683,43	41.741.019,63
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1) ..	95.814.934,40	91.717.522,55
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	388.498,78	43.243,56
Id. aan diverse instellingen 1)	16.257.509,70	18.168.199,56

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	5 Mrt. 1932	12 Mrt. 1932
Vorderingen:		
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	—	—
w.o. muntbiljetten	—	—
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorshot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	169.217.000.—	169.973.000.—
Schatkistpromessen	12.795.000.—	13.195.000.—
Schatkistbiljetten	21.075.000.—	21.075.000.—
Muntbiljetten in omloop	3.412.000.—	3.480.000.—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	6.639.000.—	6.639.000.—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarb. bank.	601.000.—	818.000.—
Voorshot van de Javasche Bank ..	11.323.000.—	12.367.000.—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 14 Maart 1932

		Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f	49.626.287,83		
	Bijbnk. "	2.808.334,27		
	Ag.sch. "	11.117.724,40	f	63.552.346,50
Papier o. h. Buitenl. in disconto				
Idem eigen portef. f		84.309.055,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.				84.309.055,—
Beleeningen incl. vrach. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f	37.926.815,48		
	Bijbnk. "	6.364.451,41		
	Ag.sch. "	49.649.600,65	f	93.940.867,54
Op Effecten		92.871.239,86		
Op Goederen en Spec.		1.069.627,68		93.940.867,54
Voorschotten a. h. Rijk				
Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	97.689.650,—		
Muntmat., Goud		777.970.802,96	f	875.660.452,96
Munt, Zilver, enz.		25.026.773,28		
Muntmat., Zilver				
Belegging 1/2 kapitaal, reserves en pensioenfondsen				900.687.226,24 ¹⁾
Gebouwen en Meub. der Bank				27.013.621,05
Diverse rekeningen				5.000.000,—
				34.783.247,46
			f	1.209.286.363,79
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefondsen		7.563.205,59		
Bijzondere reserve		8.000.000,—		
Pensioenfondsen		7.529.072,84		
Bankbiljetten in omloop		975.676.505,—		
Bankassigtiën in omloop		115.824,60		
Rek.-Cour. f Het Rijk	f	77.937.421,77		
saldo's: Anderen		103.123.711,46		181.063.133,23
Diverse rekeningen				9.338.622,53
			f	1.209.286.363,79
Beschikbaar metaalsaldo	f	437.871.875,90		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		1.094.679.685,—		

1) Waarvan in het buitenland f 102.493.046,09.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeisch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo 1)	Dek- kings- perc.
	Munt	Muntmat.				
14 Mrt. '32	97.690	777.971	975.677	181.179	437.872	78
7 " '32	97.690	783.642	988.123	174.418	441.248	78
29 Febr. '32	97.690	781.591	1007.832	164.120	436.247	77
22 " '32	97.691	770.037	972.535	183.669	431.504	77
15 " '32	97.691	763.899	978.976	172.220	427.314	77
8 " '32	97.691	763.899	991.700	157.534	428.073	77
16 Mrt. '31	84.516	361.495	817.401	28.825	140.005	56½
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist- promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 2)
14 Mrt. 1932	63.552	—	93.941	84.309	34.783
7 " 1932	64.522	—	92.836	84.309	34.812
29 Febr. 1932	69.146	—	99.134	84.309	34.499
22 " 1932	69.054	—	94.759	84.309	34.113
15 " 1932	69.216	—	94.580	84.309	35.193
8 " 1932	71.024	—	90.952	83.771	35.504
16 Mrt. 1931	47.207	—	82.024	221.349	38.978
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 4 Jan. '29 weder op de basis van 1/2 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Dis- conto's	Voor- schotten aan de kolonie	Diverse rekeningen 1)	Diverse rekeningen 2)
1 Februari 1932	4.524	5.000	192	141	847	450
1 Januari 1932	4.476	4.993	265	27	1.344	524
1 December 1931	4.515	4.881	251	21	1.261	576
1 November 1931	4.550	4.927	237	37	1.212	517
1 October 1931	4.546	5.023	227	43	1.253	454
1 September 1931	4.671	5.214	228	13	1.248	350
1 Februari 1931	4.842	5.551	132	168	1.428	304

1) Sluitp. der activa. 2) Sluitp. der passiva. 3) Schuld aan de Kolonie.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeisch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
12 Mrt. 1932	-154.900		231.100	33.700	48.980
5 " 1932	159.600		229.400	37.300	52.920
27 Feb. 1932	158.600		225.400	34.500	54.640
13 Feb. 1932	112.485	44.945	231.376	26.335	53.345
6 " 1932	112.501	46.961	229.779	28.007	56.348
30 Jan. 1932	112.561	47.238	225.224	28.613	58.264
23 " 1932	112.537	46.449	226.041	27.685	57.495
14 Mrt. 1931	118.717	43.042	246.072	46.474	44.741
15 Mrt. 1930	138.937	27.489	281.597	30.057	41.764
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Dek- kings- percen- tage
12 Mrt. 1932		109.400		***	58
5 " 1932		108.400		***	60
27 Feb. 1932		102.500		***	61
13 Feb. 1932	9.075	26.080	48.385	20.914	61
6 " 1932	9.094	9.807	48.279	35.941	62
30 Jan. 1932	8.946	9.410	47.235	36.270	63
23 " 1932	8.935	7.911	47.615	36.452	63
14 Mrt. 1931	8.869	29.333	40.898	32.750	55
15 Mrt. 1930	9.106	31.936	61.055	34.073	53
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in Banking-Departm.	Bankbilj. in Banking-Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
9 Mrt. 1932	121.455	354.475	41.327	11.545	44.930
2 " 1932	121.453	351.786	44.015	11.357	35.948
24 Feb. 1932	121.348	346.404	49.368	11.493	37.321
17 " 1932	121.318	344.883	50.884	11.945	39.124
10 " 1932	121.294	346.519	49.246	13.008	36.910
3 " 1932	121.313	347.666	48.099	13.634	40.120
11 Mrt. 1931	141.729	350.327	50.601	9.239	28.709
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits Bankers	Other Accounts	Reserve	Dek- kings- perc. 1)
9 Mrt. '32	54.371	7.836	93.565	33.182	41.980	31 ^{9/32}
2 " '32	47.236	7.023	80.483	33.476	44.667	36 ^{29/32}
24 Feb. '32	33.676	14.125	67.924	32.198	49.943	43 ^{11/16}
17 " '32	33.496	15.359	70.456	31.989	51.435	43 ^{10/32}
10 " '32	34.626	16.435	66.998	32.727	49.775	42 ^{18/16}
3 " '32	40.701	14.802	77.326	32.845	48.647	38 ^{20/32}
11 Mrt. '31	30.435	8.757	59.275	33.469	51.402	50 ^{10/32}
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	T's goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
4 Mrt. '32	75.738	1.011	4.833	13.402	8.903	2.803	3.200
26 Feb. '32	75.059	1.004	6.268	14.404	8.859	2.707	3.200
19 " '32	73.815	1.004	7.580	13.972	8.975	2.711	3.200
12 " '32	73.034	992	7.830	14.101	9.192	2.788	3.200
6 Mrt. '31	66.083	700	6.955	25.665	19.361	2.952	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver- sen 1)	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti- culleren
4 Mrt. '32	6.882	2.190	83.453	468	3.442	22.654
26 Feb. '32	6.882	2.040	83.189	176	3.461	24.899
19 " '32	6.882	2.028	82.579	20	3.455	25.176
12 " '32	6.882	2.020	83.289	46	3.919	23.685
6 Mrt. '31	5.199	2.323	78.328	3.483	9.507	10.348
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluitpost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN. 15 Maart 1932.

Ook in de afgelopen week kan niet gesproken worden over geregelde omzetten van flinken omvang aan de tarwe-markt. Hoewel op sommige dagen de vraag levendiger was en wel vrij belangrijke zaken tot stand kwamen, waren toch op de meeste dagen de koopers terughoudend. Van een flauwe stemming was over het algemeen geen sprake en aan de buitenlandse termijnmarkten vonden slechts matige fluctuaties plaats, tot gisteren een scherpe verlaging, vooral in Noord-Amerika, intrad, hoofdzakelijk door gebrek aan vraag. Een verbetering aan de internationale tarwemarkt werd in het begin der week tegenhouden door de bekendmaking door het Statistisch Bureau in de Vereenigde Staten van de voorraden tarwe, welke zich op 1 Maart nog in handen van de boeren bevonden. Deze hoeveelheid bedroeg op 1 Maart 1932 207.323.000 bushels tegen 160.282.000 bushels in het vorige jaar, 129.754.000 bushels in 1930 en 151.396.000 bushels in 1929. Een tweede oorzaak, welke een verbetering aan de tarwemarkt verhinderde, waren de cijfers, welke door het Argentijnsche Ministerie van Landbouw bekend gemaakt zijn over den tarwe-oogst. De opbrengst daarvan wordt volgens de laatste opgave geschat op 28.285.000 quarters tegen een vorige schatting van 27.370.000 quarters. Argentinië gaat voort op ruime schaal tarwe te verschepen en heeft tusschen 1 Januari en 3 Maart reeds 4.462.000 quarters verladen tegen 3.680.000 quarters in hetzelfde tijdvak in 1931. Tusschen 1 Maart en 1 December 1931 werden 13.140.000 quarters verscheept. Het nog voor uitvoer beschikbare kwantum van den laatsten oogst werd aan het begin van Maart van dit jaar op 13.574.000 quarters geschat. Ook uit Australië worden geregeld groote hoeveelheden, zoowel naar Oost-Azië als naar Europa, afgeleverd en het zijn vooral het aanbod uit Argentinië en Australië, welke op het oogtenblik de markt drukken. Tegenover de baisse-gunstige berichten uit de Vereenigde Staten en uit Argentinië staan op een verbetering van de marktpositie wijzende berichten uit Europa. De in de vorige week bekend gemaakte schattingen van zich nog in handen der boeren bevindende voorraden in Duitschland zijn laag. Die van tarwe werden op 15 Februari geschat op 5.068.000 quarters tegen 6.812.000 quarters, op 15 Januari. De voorraad rogge werd geschat op 7.700.000 quarters tegen 10.216.000 quarters op 15 Januari en 12.400.000 quarters op 15 Februari 1931. Het zijn vooral de lage roggevoorraden, welke een vergroting van den tarwe-invoer in Duitschland doen verwachten. De Duitsche regeering wil voorstellen om het bij de broodbereiding te gebruiken percentage inlandsche tarwe van 95 pCt. te verlagen op 60 pCt. en het invoerrecht van R.M. 250 op R.M. 180 per ton. De Italiaansche regeering heeft het toegestane percentage buitenlandse tarwe wederom met 10 pCt. verhoogd. Ook de toestand van wintertarwe in verschillende Eur. landen veroorzaakte in de afgelopen week een hausse-stemming. Vooral in Hongarije en Oostenrijk vreest men, dat de wintertarwe bij onvoldoende sneeuwbedekking van koude heeft geleden. In andere Europeesche landen schijnt het gevaar daarvoor niet groot te zijn. De berichten over wintertarwe uit de Vereenigde Staten zijn niet onverdeeld gunstig. Ook daar vreest men voor schade tengevolge van koud weder, terwijl vooral in het Zuiden van het wintertarwegebied onvoldoende sneeuwbedekking aanwezig was. Aan de termijnmarkt te Chicago was het slot, tengevolge van de verlaging van gisteren, vergeleken bij een week geleden $2\frac{1}{2}$ dollarcent en te Winnipeg $1\frac{1}{4}$ dollarcent lager. Te Buenos Aires was de prijs aan de termijnmarkt 7 centavos, te Rosario 5 centavos per 100 KG. lager.

Rogge bleef in de afgelopen week vast, hoewel de

prijzen voor Platarogge na het midden der week iets van het hoogst bereikte punt terugliepen. Tot de eenigszins verlaagde prijzen bestond matige vraag en groote afdoeningen kwamen niet tot stand. De vermelde bij de boeren aanwezige kleine voorraden rogge in Duitschland droegen het huane bij tot de vaste stemming voor rogge. In Amerika zijn de prijzen opgelopen, doch tegen het einde der week trad daar ook voor rogge een sterke verlaging in. Het slot aan de termijnmarkt te Chicago voor den Mei-termijn was $1\frac{1}{2}$ dollarcent per 56 lbs. lager dan de vorige week.

De stemming voor maïs werd in de eerste dagen der afgelopen week aanmerkelijk vaster, vooral voor oude maïs in stoomende posities, welke in de eerste dagen van April kan worden verwacht. Het aanbod daarvan in de eerste hand is beperkt en daar de verschepingen gedurende de laatste weken niet groot waren, verwacht men in dien tijd kleine aanvoeren. Verscheiden guldens per last hogere prijzen werden betaald, doch toen daarna de koersen in Argentinië tegenvielen en lager liepen, werd de stemming ook hier gemakkelijker en ging weer een gedeelte van de prijsverhoging verloren. Ook viel de consumptie tegen en kon spoedig verwachte maïs niet gemakkelijk worden verkocht. Tegen de verlaagde prijzen ontstond weder flinke kooplust. In nieuwe maïs, ter verlading in April en Mei, zijn in het midden der week belangrijke zaken gedaan, doch later zijn ook daarvoor de prijzen weder gedaald. In Argentinië heeft het flink geregend, waarvan de laat gezaaide maïs geprofiteerd heeft, doch waardoor het binnenhalen van den oogst in de vroege districten werd vertraagd. Aan de termijnmarkt te Buenos Aires was het slot voor den Maart-termijn onveranderd, voor April 17 centavos per 100 KG. lager. Te Rosario voor Maart en Mei onveranderd. Einde der week zijn hier aanbiedingen gedaan van Amerikaansche mixed maïs, welke echter niet tot zaken leidden, omdat de prijs nog te hoog was. In Engeland hebben eenige afdoeningen plaats gevonden.

Gerst bleef bij beperkt aanbod vast; zoowel voor loco Russische als voor stoomende en Maart aflading Platagerst werden in het begin der week de prijzen verhoogd. Tegen het einde der week trad weder eenige verlaging in. Voor disponibile soorten bleef goede vraag bestaan, in Platagerst stoomend en op aflading waren de omzetten klein. In Amerikaansche gerst kwamen op de dagen van vaste stemming verschillende zaken tot stand. Canadeesche gerst, welke aanmerkelijk duurder is, werd alleen door de industrie gekocht.

Canadeesche haver is in prijs gestegen. Eenige zaken zijn tot stand gekomen, van geregelde omzetten kan echter niet worden gesproken. Later trad weder eenige verlaging in en het slot te Winnipeg was voor Mei bijna 1 dollarcent lager. Ook in Platahaver waren de omzetten beperkt. Aan de termijnmarkt te Buenos Aires sloot de koers van haver onveranderd.

SUIKER.

Gedurende de afgelopen week was de stemming op de verschillende suikermarkten apathisch, hier en daar echter zeer flauw.

Vooral in Amerika was men zeer gedeprimeerd en werden flinke partijen ruwsuiker tot ongekend lage prijzen van de hand gedaan. Terwijl in de voorafgaande week nog 0.90 d.c. bedongen werd, daalde deze prijs tot beneden 0.80 d.c. Dat de New-Yorksche termijnmarkt hierdoor gedemoraliseerd werd, valt te begrijpen. De noteringen zijn dan ook flink ingezakt en gaven aan het einde der week een laagterecord te zien met de volgende cijfers: Mrt. 0.73; Mei 0.78; Juli 0.85; Sept. 0.91; Oct. 0.94, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 2.77 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten

AANVOEREN in tons van 100 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	6/12 Maart 1932	Sedert 1 Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	6/12 Maart 1932	Sedert 1 Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	1932	1931
Tarwe	35.463	223.304	171.426	500	750	9.415	224.054	180.841
Rogge	8.474	70.894	56.050	—	590	105	71.484	56.155
Boekweit	562	5.067	4.695	—	—	145	5.067	4.840
Maïs	12.975	297.630	235.567	10.244	82.949	57.261	380.579	292.828
Gerst	8.225	86.339	140.772	—	5.485	7.517	91.824	148.289
Haver	6.319	45.814	63.786	—	1.292	203	47.156	63.989
Lijnzaad	757	40.148	27.971	11.189	73.618	114.837	113.766	142.808
Lijnkoek	3.418	22.996	11.311	—	—	107	22.996	11.418
Tarwemeel	390	5.835	20.113	240	2.519	9.488	8.354	29.601
Andere meelsoorten	866	10.715	12.430	48	3.403	3.373	14.118	15.803

bedroegen deze week 55.000 tons, de versmeltingen 44.000 tons tegen 49.800 tons verleden jaar en de voorraden 197.000 tons tegen 251.000 tons.

In Engeland werd het zakendoen ernstig belemmerd door de scherpe rijzing van den Sterlingkoers met de daarop volgende reactie. In ruw suiker ging derhalve zoo goed als niets om. De stemming op de Londensche termijnmarkt was ietwat flauw. Tengevolge van de koersschommelingen van het ruilmiddel gaf de loop der noteringen geen zuiver beeld van den toestand te zien.

Op Java verkocht de V.I.S.P. ca. 50.000 tons Superieur en ca. 2000 tons bruine Suiker tot geheime prijzen.

Hier te lande was de markt zeer rustig en afwachtend. Tengevolge van gebrek aan aanbod trokken de noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt aanvankelijk wat aan om echter onder den invloed van Amerika in de tweede helft der week weer af te brokkelen, zoodat het slot nog een fractie lager kwam dan de opening als volgt: Mrt. f 6½; Mei f 6½; Aug. f 6¼ en Dec. f 7½. De omzet bedroeg 1550 tons.

KOFFIE.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 7 ¹)	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 4 ¹)	
14 Mrt. 1932	318.000	12.300	971.000	15.500	439/188
7 " 1932	259.000	12.300	1.066.000	15.500	455/188
14 Mrt. 1931	283.000	12.325	1.162.000	17.100	45/04
7 " 1931	289.000	11.975	1.080.000	16.700	49/32

¹) In Reis.

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
14 Mrt. 1932	141.000	2.978.000	210.000	9.980.000
14 Mrt. 1931	86.000	2.882.000	164.000	8.234.000

De markt bleef ook in de afgelopen week nog steeds onveranderd kalm gestemd en in de kost- en vrachtaanbiedingen van de diverse Braziliaansche afscheepavens kwam ook ditmaal geen verandering, doch Nederlandsch-

Indië zakte met de verschillende Robusta-soorten nog ¼ ct. per ½ K.G. in.

Volgens mededeeling van den Nationalen Koffie-Raad van Brazilië zijn vernietigd:

	bn. Santos	bn. Rio	bn. Victoria	bn. totaal
in de afgelopen week	100.000	24.000	6.000	130.000
sedert 1 Juli 1931	2.666.000	678.000	184.000	3.528.000

waarbij nog komt de vóór 1 Juli 1931 vernietigde hoeveelheid van 559.000 balen, dus totaal 4.087.000 balen.

In den laatsten tijd zijn berichten ontvangen, volgens welke het reeds vroeger te dezer plaatse genoemde plan tot vernietiging van 300 a 400 miljoen koffiebomen in den Staat Sao Paulo (ongeveer ¼ a ½ gedeelte van het totaal aantal boomen in dien Staat) over het algemeen bij de planters niet gunstig ontvangen is. Een bijzondere correspondent van de New York Times schrijft uit Sao Paulo, dat de koffie-produceerende grond van den Staat Sao Paulo feitelijk kan worden verdeeld in drie gedeelten, namelijk het oude, het tusschenliggende en het nieuwe gedeelte en dat het voornamelijk de planters van het nieuwe gedeelte zijn, die het hardst klagen over den tegenwoordigen toestand, hoewel zij nog altijd ongeveer 22 % winst maken. Op de groote plantages in het oude gedeelte worden de productiekosten in doorsnede aangenomen op 55 Milreis (ongeveer f 8.90) per baal. Met inbegrip van de kosten van vervoer enz. wordt de kostprijs te Santos 88 Milreis (ongeveer f 14.30) per baal en dooreen wordt deze koffie te Santos verkocht voor 92 Milreis (ongeveer f 14.95), wat dus een winst laat van 4 Milreis (ongeveer 65 ct.). In het nieuwe gedeelte echter zijn in doorsnede de productiekosten slechts 32 Milreis (ongeveer f 5.20). Van de koffie, die vandaar komt, is de kostprijs te Santos 67 Milreis (ongeveer f 10.90), terwijl zij verkocht wordt tot dooreen 82 Milreis (ongeveer f 13.33), hetgeen een winst laat van 15 Milreis (ongeveer f 2.43) per baal.

Het nieuwe gedeelte is verreweg het grootste en moet dan ook worden beschouwd als de beslissende factor in het koffie-vraagstuk, daar het in staat zou zijn bijna den geheelen uitvoer van Santos te leveren. Dit gedeelte produceerde in het laatste oogstjaar ongeveer 8.600.000 balen en de geheele Santos-uitvoer bedroeg in de laatste jaren dooreen ruim 10.000.000 balen. De reden, dat de planters in het nieuwe gedeelte bij hun betrekkelijk groote winst toch zoo luid klagen, is te zoeken in de omstandigheid, dat zij bijna allen begonnen mede te dingen in het tijdperk van de zeer hooge conjunctuur. Zij werkten meestal met geleend kapitaal, kochten hun grond tot veel te duren prijs

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN								ZUIVEL EN EIEN				MINERALEN							
	TARWE 79 K.G. La Plata loco Rotterdam per 100 K.G. ³)		ROGGE Zuid-Russische (74 K.G.) loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Z.-Russische (64½ K.G.) loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Noteering		KAAS Edammer-Alkmaar-Fabriekskaas kl. m/merk		EIEREN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bé s.g. per barrel	
	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁶	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁶	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ⁵	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ⁵	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,0	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	1,34	58,0	31,30	55,9	5,35	53,3	10,05	93,1	0,58	34,5
Jan. 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	39,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ⁵	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ⁵	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ⁵	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ⁵	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ⁵	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,62 ⁵	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
Mei "	6,15	35,8	4,97 ⁵	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	30,85	55,1	4,07 ⁵	44,4	10,00	92,6	0,53	31,5
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,34 ⁵	20,5
Juli "	5,42 ⁵	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,24	14,3
Aug. "	4,97 ⁵	28,9	4,02 ⁵	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	185,50	40,1	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	10,00	92,6	0,43 ⁵	25,9
Sept. "	4,77 ⁵	27,8	4,27 ⁵	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	1,27	55,0	32,25	57,6	5,77 ⁵	62,9	10,00	92,6	0,56	33,2
Oct. "	5,—	29,1	4,47 ⁵	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	1,24	53,7	26,25	46,9	6,27 ⁵	68,4	9,90	91,7	0,56	33,2
Nov. "	5,82 ⁵	33,9	5,47 ⁵	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	9,90	91,7	0,68	40,4
Dec. "	4,92 ⁵	28,6	4,95	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	1,18	51,1	21,40	38,2	5,32 ⁵	58,0	9,90	91,7	0,71	42,3
Jan. "	5,05	29,4	5,07 ⁵	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	31,0	1,16	50,2	25,75	46,0	4,71	51,3	8,25	76,7	0,71	42,3
Febr. 1932	5,30	30,8	5,07 ⁵	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,34	58,0	27,75	49,6	3,79	41,3	8,25	76,3	0,71	42,3
7 Mrt. "	5,65	32,8	5,65	43,2	86,00	37,1	117,00	49,6	146,25	31,6	1,057	45,5	28,007	50,6	3,60	39,2	8,05	74,5	0,71	42,3
14 " "	5,60	32,6	5,90	45,1	89,50	38,7	119,00	50,4	146,00	31,6	0,958	41,1	25,008	44,6	3,70	40,3	8,40	77,8	0,71	42,3

¹) Men zie voor de toel. op dezen staat de nos. van 8 en 15 Aug. 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. ²) Tot Jan. 1931 Hard Winter No. 2. ³) Tot Jan. 1929 9 Febr. 1931 American No. 2.

en zijn nu niet in staat den storm het hoofd te bieden. Hun land begon te produceeren ongeveer vijf jaar geleden en hun boomen zijn nu ongeveer 2 Milreis (ongeveer 32 ct.) per stuk waard, doch zij kochten den grond indertijd op een basis van 5 tot 7 Milreis per boom bij een Milreis-waarde van 30 Ned. ct. tegen 16 Ned. ct. nu. Zij bouwden dure installaties, ook meestal met geleend geld, en de winst, die zij nu maken, is nog niet eens voldoende voor de interest van hun leeningen, waarvan de meeste zijn aangegaan tegen een rente van 12 pCt. 's jaars, met de conditie, dat 25 pCt. van het nominale bedrag per jaar moet worden afbetaald, waaraan natuurlijk niet kon worden voldaan.

De plantages in het oude gedeelte produceeren in doorsnede 8½ baal, die in het tusschenliggende gedeelte produceeren 13 balen en die in het nieuwe gedeelte 17 balen per 1000 boomen. Er zijn geen schulden op de plantages in het oude en in het tusschenliggende gedeelte en de eigenaars er van zijn diensgevolge in staat om het hoofd boven water te houden, zelfs bij de geringe winst, die zij maken.

De tegenwoordige toestand in Brazilië is voor het grootste gedeelte het gevolg van de pogingen van de banken en van het Gouvernement tot financiering van het roekeloos avontuur van hen, die de plantages in het nieuwe gedeelte zooveel te duur hebben gekocht. De eigenaars kwamen spoedig in moeilijkheden, aangezien de plaatselijke banken niet in staat waren hun voorschotten op koffie-connossementen uit te breiden. De banken bereikten die grens juist ongeveer een week vóór de ineenstorting der koffieprijzen in October 1929 en sedert hebben die prijzen zich niet kunnen ontworstelen aan den druk van de enorme voorraden, welke in een poging om den prijs te handhaven, werden teruggehouden in de binnenlandsche pakhuizen.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos, omgerekend in cents per ½ K.G., komen op het oogenblik uit: voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping op ongeveer 24½ à 26 ct., voor dito Prime Santos op ongeveer 26 à 27 ct. en voor Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, op ongeveer 20½ à 20¾ ct.

In Nederlandsch-Indië zijn de prijzen voor de ongewaschen Sumatra Robusta-soorten zoowel als voor de gewaschen Robusta ¼ ct. lager dan verleden week. De noteringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, Maart/April-verscheping, 16¼ ct.;
Benkoelen Robusta, Maart/April-verscheping, 17¼ ct.;
Mandheling Robusta, Maart/April-verscheping, 18¼ ct.;

J A A R B E U R S V A N B R U S S E L O F F I C I E E L E I N T E R N A T I O N A L E

6-20 APRIL 1932

Reducties op de Spoorweg-
tarieven en Luchtlijnen

Legitimatieboekjes en inlichtingen: Belgische
Legatie, Den Haag en Belgische Consulaten

BRUSSEL 1935-WERELDTENTOONSTELLING

W.I.B. f.a.q. Robusta, Maart/April-verscheping, 22¼ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

Aan de Rotterdamsche termijnmarkt bleven de noteringen geheel onveranderd. Maart staat nog 20¼ ct., Mei 21¼ ct. en de verder verwijderde maanden staan 21¼ ct. per ½ K.G. genoteerd.

De officieele loco-noteringen bleven onveranderd 23 ct. per ½ K.G. voor Robusta en 27 ct. voor Superior Santos.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.
14 Maart	\$ 6.22	\$ 6.26	\$ 6.16	\$ 6.16
7 Maart	„ 6.28	„ 6.30	„ 6.22	„ 6.23
29 Februari	„ 6.27	„ 6.34	„ 6.36	„ 6.38
22 Februari	„ 6.22	„ 6.19	„ 6.21	„ 6.26

Rotterdam, 15 Maart 1932.

THEE.

De vastere stemming, welke de laatste weken te Londen heerschte, kon zich eveneens in de afgelopen week hand-

WAN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN					TEXTIELGOEDEREN					DIVERSEN			
ZILVER cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	LOOD Locoprijzen per Eng. ton	KATOEN Middling locoprijzen New-York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto		
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
321/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	100,0	23,25	100,0	29,50	100,0	34,70
281/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9
263/4	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2
261/16	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6
247/16	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9
1713/16	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6
131/8	41,6	55/-	75,3	36.5/-	58,4	110.1/-	42,0	12.1/-	33,1	8,60	37,0	21,50	39,1
2011/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6
201/8	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8
191/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7
191/16	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5
1815/16	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/-	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3
161/16	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1
163/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	17.18/-	49,1	11,-	51,4	27,25	49,5
1611/16	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1
161/2	51,5	63/6	87,1	43.-/-	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5
166/8	51,9	63/6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6
166/16	51,9	63/6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9
137/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6
121/2	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5
1371/16	41,8	58/6	80,3	45.1/6	72,6	122.1/-	46,6	13.3/6	36,2	10,90	46,9	25,25	45,9
131/8	40,9	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5
1215/16	40,3	58/6	80,3	39.6/6	63,4	104.17/-	40,0	11.10/6	31,6	9,40	40,4	23,50	42,7
127/8	40,1	58/6	80,3	36.6/6	58,5	106.2/6	40,5	11.11/6	31,8	9,10	39,1	22,00	40,0
131/4	41,2	58/6	80,3	34.14/-	55,9	112.5/6	42,9	12.15/6	35,1	9,25	39,8	22,25	40,5
1213/16	39,9	58/6	80,3	32.15/-	52,8	114.19/6	43,9	11.19/6	32,9	9,20	31,0	22,25	40,5
1351/16	41,4	55/6	76,0	30.3/6	48,6	111.16/-	42,7	11.4/-	31,1	6,55	28,2	20,00	36,4
1318/16	43,0	46/-	63,0	28.2/6	45,3	101.1/6	38,6	10.9/6	28,8	6,30	27,2	19,50	35,5
141/2	45,1	44/6	61,0	27.19/6	45,1	102.-/-	39,0	11.5/-	30,9	6,40	27,5	19,00	34,5
1451/16	44,6	41/6	56,8	27.6/6	44,2	98.17/6	37,8	10.16/-	29,6	6,30	27,2	16,25	29,5
1371/4	43,2	41/6	56,8	27.14/6	44,7	98.18/-	37,8	10.14/-	29,4	6,65	28,6	16,50	30,0
14	43,6	41/6	56,8	26.4/-	42,2	99.2/6	37,9	9.51/-	28,1	6,90	29,7	16,25	29,5
1315/16	43,4	42/6	58,2	25.7/6	40,9	100.9/6	38,4	9.10/-	26,1	7,15 ⁷⁾	30,8	16,00 ⁹⁾	29,1
1351/8	41,2	43/6	59,6	24.16/-	39,9	96.18/-	37,0	9.6/-	25,5	7,05 ⁸⁾	30,4	17,00 ¹⁰⁾	30,9

Western; vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74/5 K.G. Hongaarsche. 4) Tot Jan. 1928 Malting; van Jan. 1928 tot 5) Notering Schotland 59/6. 6) 58/-.. 7) 4 Mrt. 8) 11 Mrt. 9) 3 Mrt. 10) 10 Mrt. 11) 8 Mrt.

haven. Het groote aanbod van Ned.-Indische thee was oorzaak, dat de prijzen ¼ tot ½ d. lager waren. Voor klein-gruizige theeën was ditmaal minder belangstelling dan de vorige week.

De prijzen voor de Britsch-Indische theeën waren prijs-houdend, terwijl de Ceylon-theeën hogere prijzen konden bedingen, tengevolge van verbetering in kwaliteit.

De Vereeniging voor de Thee-cultuur in Ned.-Indië publiceerte de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende den aanvoer, invoer tot verbruik en uitvoer van thee in Nederland gedurende de maand Februari.

De aanvoer bedroeg gedurende Februari 1932 1.501.000 KG., tegenover 1.712.000 KG. in Februari 1931. De invoer tot verbruik beliep gedurende die maand 985.000 KG. tegenover 971.000 KG. in dezelfde maand van 1931. De uitvoer was 623.000 KG. (v.j. 543.000 KG.).

De uitvoer van Java bedroeg gedurende Februari 1932 5.026.000 KG., hetgeen ongeveer gelijk is aan dien van een jaar tevoren (5.017.000 KG.).

Amsterdam, 14 Maart 1932.

KATOEN.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '31 tot 4 Mrt. '32	Overeenkomstige periode	
		1930/'31	1929/'30
Ontvangsten Gulf-Havens.	8521	8025	7714
Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	882	895	1100
" " 't Vasteland etc.	2444	3036	3358
" " het Orient....	2687	1066	954
" " Canada/Mexico	118	153	151

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	4 Mrt. '32	Overeenkomstig tijdstip	
		1931	1930
Amerik. havens.....	4684	3979	2052
Binnenland	1997	1462	1256
New-York	208	229	97
New Orleans	1112	798	465
Liverpool	304	465	424

IJZER.

De exportmarkt van ruwijzer is bij voortdoring lusteloos. Zaken komen nagenoeg niet tot stand, zoodat de no-teering van Lux 3, die evenals veertien dagen geleden 40 sh. goud fob. Antwerpen bedraagt, vrijwel nominaal is. Ondanks het beschermende recht van 10 pCt. ad val., dat de Cleveland-producenten thans genieten, klagen zij steen en been over het feit, dat de afzet in Schotland nog maar steeds achteruit gaat. Hier concurreert zoowel Midland ijzer als Britsch-Indisch ijzer, dat vrij in het Vereenigd Koninkrijk mag worden ingevoerd. Cleveland No. 3 doet thans 58/6 papier fot. Grangemonth; Midland ijzer ligt hier 1½ a 2 sh. onder.

De staalmarkt wordt steeds slechter. Nu de onderhandelingen in de Belgische groep van Internationale Ruwstaalkartel m.b.t. de reconstructie van dit lichaam mislukt zijn, lijkt het erop, alsof opnieuw een scherpe concurrentie onder de leden van de Belgische groep is losgebroken. Stafijzer daalde de laatste veertien dagen van 52—53 sh. goud tot 49—50 sh. goud fob. Antwerpen.

STEENKOLEN.

De moeilijkheden in de kolenindustrie nemen nog steeds toe. De landen, die in het afgelopen jaar een vermeerdering van hun productie te zien gaven, worden nu ook gedwongen tot beperkingsmaatregelen over te gaan.

De werkgevers in Nederland eischen een loonsverlaging van 10 pCt. De arbeiders behoud van hun loon, o.m. ten koste van de afschrijvingen en de hogere salarissen.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 7.25
Durham Ongezeefde	" 7.75
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	" 9.25
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	" 7.30
Yorkshire gewasschen Singles	" 8.—
Westfaalsche Veförder	" 10.60
" Vlamstukken I	" 11.75
" Smeenootjes	" 11.50
" Gasvlamförder	" 11.—
" Gietscokes	" 14.—
Hollandsche Bierbriketten	" 12.—

alles per ton van 1.000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 8.05. Markt flauw. 8 Maart 1932.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS				
	VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/Finland	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.	KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.	THEE Añ. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. ½ KG.	COPRA Ned.-Ind. f.m.s. Amsterdam	Bruto-gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100			
							In-voer	Uit-voer					
1925	f 159,75	100,0	18,75	100,0	cts. 61,375	100,0	cts. 84,5	100,0	f 35,875	100,0	100,0	100,0	
1926	153,50	96,1	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	94,8	112	128	93,2
1927	160,50	100,5	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,625	90,9	113	116	95,4
1928	151,50	94,8	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,875	88,9	118	128	96,4
1929	146,00	91,4	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,375	76,3	122	132	91,6
1930	141,50	88,6	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,625	63,1	124	135	75,5
1931	110,75	69,3	8,—	42,7	25	40,7	42,50	50,3	15,375	42,9	117	136	62,6
Jan. 1930	147,50	93,9	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,875	74,9	128	136	84,5
Febr. "	147,50	92,3	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,375	73,5	112	126	81,3
Maart "	147,50	92,3	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7
April "	147,50	92,3	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,125	72,8	115	127	78,7
Mei "	145,00	90,8	9,80	52,3	34,75	56,6	56,6	58	68,6	71,1	132	132	76,1
Juni "	145,00	90,8	9,775	52,1	33	53,8	58	68,6	22,875	63,8	131	133	76,1
Juli "	142,50	89,2	9,275	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2
Aug. "	142,50	89,2	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	129	145	73,5
Sept. "	140,00	87,6	7,975	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3
Oct. "	132,50	82,9	8,625	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6
Nov. "	130,00	81,4	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,375	54,0	121	139	71,0
Dec. "	130,00	81,4	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,—	53,0	105	129	69,0
Jan. 1931	125,00	78,2	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7
Febr. "	125,00	78,2	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,125	50,7	96	121	67,1
Maart "	125,00	78,2	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,625	51,9	107	140	66,5
April "	125,00	78,2	8,575	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8
Mei "	125,00	78,2	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,375	42,9	114	141	65,8
Juni "	110,00	68,9	8,575	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,125	39,4	127	133	64,5
Juli "	110,00	68,9	8,4	46,8	27	44,0	38,25	45,3	15,—	41,8	138	153	62,6
Aug. "	100,00	62,6	7,90	42,1	25,50	41,5	38,50	45,6	14,125	39,4	122	142	60,6
Sept. "	100,00	62,6	7,525	40,1	23,75	38,7	37,50	44,4	13,375	37,3	125	146	58,7
Oct. "	100,00	62,6	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44,7	13,25	36,9	119	146	58,7
Nov. "	100,00	62,6	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	36,3	113	132	58,7
Dec. "	82,50	51,6	6,75	36,0	23	37,5	35	41,4	12,75	35,5	115	114	54,8
Jan. 1932	82,50	51,6	7,35	39,2	23	37,5	32	37,9	13,125	36,6	103	107	54,2
Febr. "	82,50	51,6	7,05	37,6	23	37,5	30	35,5	14,50	40,4	86	111	53,5
7 Mrt. "	82,50	51,6	6,625	35,3	23	37,5	30,75	36,4	15,25	42,5			58,4
14 " "	82,50	51,6	6,50	34,7	23	37,5			14,625	40,8			59,8

1) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. 2) 3 Mrt.

N.B. Alle Pondenoteeringen vanaf 21 Sept. zijn op goudbasis omgerekend